

رقابت ۸ کاندیدای ریاست جمهوری برای خلق حماسه سیاسی

پرونده انتخاباتی

ناملی بر تعامل مردم و رهبری
در نظام سیاسی اسلام؛

تضاد «حاکمیت ملی» و «حاکمیت دینی»؟!؛

نگاهی به سیر تحولات سوریه؛

سوریه از فاز نظامی تا راه حل سیاسی

خلق حماسه سیاسی و اقتصادی و الزامات آن در
گفت‌وگو با دکتر «عبدالملکی»؛

نقش مردم و دولت در حماسه
سیاسی و اقتصادی

به نام خداوند بخشنده مهربان

سرخط

هفته نامه خبری تحلیلی مجتمع رسانه‌ای اطلس
دوره جدید | سال اول | شماره ۱۰ | شنبه ۴ خرداد ۱۳۹۲

همکاران این شماره:

قاسم صفایی نژاد
دکتر محمد رضا باقرزاده
محمد رضا کلهر
راضیه امیری رز
مرتضی غضنفرنژاد
امیرعباس سالارکیا
محمد پورغلامی

هفته نامه سرخط

دوره جدید | سال اول | شماره ۱۰ | شنبه ۴ خرداد ۱۳۹۲

صاحب امتیاز: مرکز طبع و نشر فرهنگ آرا

زیر نظر شورای سیاست گذاری

دبیر: سمیرا عزیزپور

صفحه آرا: فاطمه لطفی آذر

طراح جلد: زهرا نجم

آدرس: میدان جمهوری، بزرگراه شهید نواب صفوی، بعد از پل کمیل،

نبش خیابان محبوب مجاز شرقی، ساختمان دماوند ۲، پلاک ۲۵۷، طبقه هفتم

کد پستی: ۱۳۳۱۶۱۵۸۷۳

تلفن: ۵۵۴۳۱۱۷۵

شماره پیامکی: ۳۰۰۱۵۱۵۹۰

نماین: ۵۵۴۳۱۱۸۷

www.sarkhatdaily.ir

info@sarkhatdaily.ir

سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان وعزم ملی و کوشش برنامه ریزی شده و مدبرانه جمعی و در مسیر تحقق آرمان ها و اصول قانون اساسی، در چشم انداز بیست ساله، ایران کشوری است توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه با هویت اسلامی و انقلابی، الهام بخش در جهان اسلام و با تعامل سازنده و موثر در روابط بین الملل. جامعه ایرانی در افق این چشم انداز چنین ویژگی هایی خواهد داشت:

توسعه یافته، متناسب با مقتضیات فرهنگی، جغرافیایی و تاریخی خود، متکی بر اصول اخلاقی و ارزش های اسلامی، ملی و انقلابی، با تأکید بر مردم سالاری دینی، عدالت اجتماعی، آزادی های مشروع، حفظ کرامت و حقوق انسان ها و بهره مندی از امنیت اجتماعی و قضایی.

برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری، متکی بر سهم برتر منابع انسانی و سرمایه اجتماعی در تولید ملی.

امن، مستقل و مقتدر با سامان دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت.

برخوردار از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره مندی از محیط زیست مطلوب.

فعال، مسئولیت پذیر، ایثارگر، مؤمن، رضایت مند، برخوردار از وجدان کاری، انضباط، روحیه تعاون و سازگاری اجتماعی، متعهد به انقلاب و نظام اسلامی و شکوفایی ایران و مفتخر به ایرانی بودن. دست یافتن به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقا نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل.

الهام بخش، فعال و مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم سالاری دینی، توسعه کارآمد، جامعه اخلاقی، نوآندیشی و پویایی فکری و اجتماعی، تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه ای بر اساس تعلیم اسلامی و اندیشه های امام خمینی (ره).

دارای تعامل سازنده و مؤثر با جهان بر اساس اصول عزت، حکمت و مصلحت.

ملاحظه: در تهیه، تدوین و تصویب برنامه های توسعه و بودجه های سالانه، این نکته مورد توجه قرار گیرد که شاخص های کمی کلان آن ها از قبیل نرخ سرمایه گذاری، درآمد سرانه، تولید ناخالص ملی، نرخ اشتغال و تورم، کاهش فاصله درآمد میان دهک های بالا و پایین جامعه، رشد فرهنگ و آموزش و پژوهش و توانایی های دفاعی و امنیتی، باید متناسب با سیاست های توسعه و اهداف و الزامات چشم انداز، تنظیم و تعیین گردد و این سیاست ها و اهداف به صورت کامل مراعات شود.

اطلس

مجمع رسانه‌ای

دفاع مقدس و گفتمان مقاومت

روایت از دفاع مقدس و بازگو کردن خاطرات فرماندهان و رزمندگان و البته پشتیبانان آنان در خانه‌ها همواره یکی از تکالیف و دغدغه‌های علاقه‌مندان به ایران اسلامی بوده است. سالروز آزادسازی خرمشهر به عنوان یکی از روزهای اصلی جنگ ۸ ساله، بهانه خوبی است تا روایت‌های مختلفی از آن روزهای تلخ و شیرین ببینیم و بشنویم و بخوانیم.

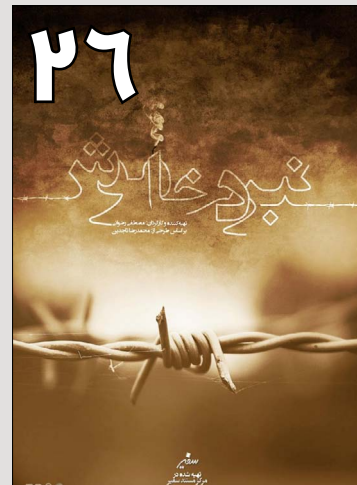
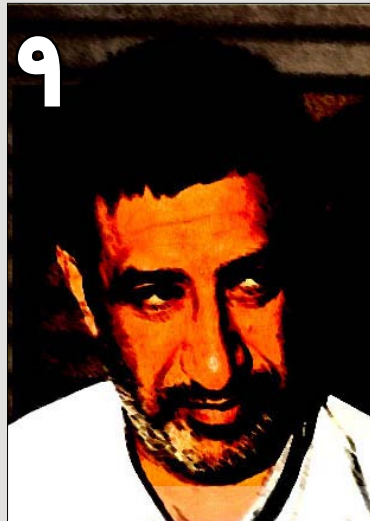
سخن این جا است که رسانه‌ها برای زنده نگه داشتن و درس گرفتن از ۸ سال تاریخ یک ملت عظیم باید چه کنند و در ازای آن چه دستاوردهایی شامل ما می‌شود؟

ایجاد يك حرکت عظیم، الهام‌بخش و برانگیزاننده در زمینه ادبیات مقاومت و انقلاب اسلامی و هم چنین جلوگیری از به ثمر نشستن خواست برخی جریان‌های معاند انقلاب اسلامی در جهت انزوای مفاهیم و حقایق انقلاب اسلامی، دو ویژگی مهم و شاخص فعالیت‌های این حوزه است. در قبال این عمل نیز کشور از ادبیات وارداتی بی‌نیاز می‌شود.

نسل سوم و چهارم انقلاب که روزهای دفاع را ندیده است، به دنبال محصولات فرهنگی - رسانه‌ای جذاب در قالب‌های مختلف کتاب، فیلم، مستند، پویانمایی و حتی بازی رایانه‌ای است. باید بتوان حرکتی درخور دفاع مقدس برای زنده نگه داشتن درس‌ها و عبرت‌های آن رقم زد و تجربیات دفاع مقدس را به دور از قالب‌های کلیشه‌ای و تشریفاتی در متن زندگی مردم وارد کرد. هم چنان که حضور آن در زندگی بسیاری از مردم ملموس است. مردمی که به دنبال همان فرهنگ دفاع مقدس، گفتمان «مقاومت» در برابر دشمنان زیاد خواه راپیشه خود کرده‌اند و با اعتماد به وعده الهی به سربلندی از آزمایش تاریخی امیدوارند و می‌دانند که تنها راه پیشرفت، مقاومت است؛ همان‌گونه که مقاومت در ۸ سال دفاع از میهن پرافتخارمان نتیجه‌بخش بود و کشور با تقدیم فرزندان خود اثبات کرد که زیر بار ظلم نخواهد رفت. چه بسا که اگر در آن زمان نیز گفتمان سازش انتخاب می‌شد، نه تنها کشور عزت خود را از دست می‌داد، بلکه اثری از پیشرفت‌های ایران اسلامی دیده نمی‌شد. ملت ایران مطمئن است که بیگانه راضی به پیشرفت آنان نیست.

لازم به ذکر است که با توجه به شدت گرفتن بیداری اسلامی در این دوره زمانی، لازم است آثار فاخر دفاع مقدس ما در قالب‌های گوناگون فیلم و کتاب و مستند به زبان‌های خارجی ترجمه شود تا سایر ملل نیز از تجربیات ملت ایران بهره‌برند تا ترویج گفتمان «مقاومت» کمکی باشد به برچیده شدن ظلم در جهان.

قاسم صفایی نژاد

سیاسی

- ۶ خبرهای پیامکی ...
- ۷ تضاد «حاکمیت ملی» و «حاکمیت دینی»!؟
- ۲ نتیجه راهبردی دستگیری شبکه اطلاعاتی کوروش احمدی در ایران

بین الملل

- ۱۰ خبرهای پیامکی ...
- ۱۱ استاکس نت قدرت هسته‌ای ایران را افزایش داد
- ۱۲ سوریه از فاز نظامی تا راه‌حل سیاسی
- ۴ تحول فنی مهم برنامه هسته‌ای ایران در گزارش می ۲۰۱۳
- ۱۴ آمانوخواهان دسترسی به پارچین بدون هیچ تعهدی است

پرونده انتخابات

- ۱۶ پاسخ به شبهاتی که شورای نگهبان را نشانه رفته‌اند
- «دیپلماسی دیجیتال»؛ حربه جدید کانادا برای احیای «جنبش سبز» در انتخابات ۱۳۹۲
- ۱۷ انتخابات و پروژه براندازی در ایران
- ۱۸ حمایت از تولید ملی در راهبرد اقتصادی نامزدها

اقتصادی

- ۲۲ خبرهای پیامکی ...
- ۲۳ بررسی رویکرد انقباضی در قانون بودجه ۱۳۹۲
- ۲۴ نقش مردم و دولت در حماسه سیاسی و اقتصادی

فرهنگی

- ۲۶ خبرهای پیامکی ...
- ۲۷ راهبردی نو برای رفع مشکلات زنان برجسته سازی نقش «زنان» در جنبش‌های نوین اجتماعی
- ۲۹

اسامی هشت نفر احراز صلاحیت شده انتخابات ریاست جمهوری، رسماً اعلام شد؛ سعید جلیلی، غلامعلی حداد عادل، محسن رضایی، حسن روحانی، محمدرضا عارف، محمد غرضی، محمدباقر قالیباف و علی اکبر ولایتی توسط شورای نگهبان، احراز صلاحیت شدند.

وزیر کشور پس از پایان جلسه هیأت اجرایی مرکزی انتخابات: برای برگزاری انتخابات ۱۰۴۰ هیأت اجرایی شامل ۴۲۱ هیأت در شهرستان و ۶۱۹ هیأت اجرایی بخش فراهم شده است و بیش از ۶۶ هزار شعبه اخذ رأی در داخل کشور و ۲۸۵ شعبه اخذ رأی در خارج از کشور آماده می شوند.

آیت الله آملی لاریجانی: شورای نگهبان فصل الخطاب است؛ تمام کاندیداها باید با تأسی به قانون نسبت به اعلام نتیجه بررسی صلاحیت ها از سوی مرجع قانونی آن، یعنی شورای نگهبان تمکین کنند؛ هزینه های کلان انتخاباتی خلاف اخلاق انسانی و دین مداری است.

سخنگوی وزارت امور خارجه با ابراز تأسف نسبت به هتک حرمت عالم برجسته بحرین، گفت: تنها راه حل برون رفت از بحران بحرین بهره گیری از روش های سیاسی و توجه جدی به خواست مردم این کشور و جامعه عمل پوشاندن به مطالبات آنان در ایجاد اصلاحات و رعایت عدالت است.

وزارت اطلاعات: دو جاسوس معدوم در روز یکشنبه «به میزان قابل توجهی، اطلاعات هدایت شده مورد نظر را به دشمنان ملت ایران تزریق کرده بودند».

«واکنش کاندیداها از احراز صلاحیت نشده» // سعیدی کیا: از تشخیص شورای نگهبان تبعیت می کنم / جهانگیری: هاشمی هیچ اعتراضی

حمایت برای دفاع یکپارچه از گفتمان انقلاب اسلامی است و برای ایشان دعا می کنم تا انشالله همواره در خط اصیل باقی بمانند و بتوانند خدمتگزار خوبی برای این مردم مؤمن و نجیب باشند».

یازدهمین دادگاه متهمان کهریزک - کامرانی، پدریکی از قربانیان؛ در آخرین جلسه اتفاق جدیدی افتاد و آن، «اظهار ندامت متهمان ردیف اول و دوم پرونده» پس از گذشت ۱۱ جلسه بود که این اظهار ندامت نسبت به «محمد من» پرننگ تر بود؛ طبق قانون ۷ تا ۱۰ روز دیگر رأی نهایی صادر می شود.

علی لاریجانی در جلسه علنی مجلس: فتح خرمشهر زلزله سیاسی در جبهه متحدان غربی و عربی دشمن انداخت؛ بیداری اسلامی نتیجه مجاهدت های شهدای دفاع مقدس است؛ رفتار شنیع آل خلیفه در حمله به منزل آیت الله شیخ عیسی قاسم، برای مسلمانان قابل تحمل نیست.

ناصر ابوشریف: «نماینده جنبش جهاد فلسطین در ایران در گفت و گو با «نسیم»، اخبار منتشره در خصوص تخریب مقبره «فتحی شقایی»، بنیانگذار این جنبش را تکذیب کرد و گفت: این اخبار توسط تروریست ها برای تضعیف مقاومت در سوریه منتشر شده است.

دبیر هیأت نظارت بر انتخابات شوراها در گفت و گو با «نسیم»: کسانی که صلاحیت شان توسط هیأت نظارت تأیید نشده، چهار روز فرصت دارند شکایت خود را اعلام کنند؛ ۱۲ خرداد نتیجه شکایات اعلام می شود؛ ۱۵۲ نفر در تهران تأیید صلاحیت شدند.

حداد عادل در اهواز: اگر سعید جلیلی به ائتلاف بیوندند، تصمیمات چهار نفره، اتخاذ و یک نفر وارد انتخابات می شود؛ آقای هاشمی به دلیل سالخورده گی رد صلاحیت شده، زیرایی از معیارهای شورای نگهبان، توانایی افراد است و ایشان گفته بود که توان اداره کشور را ندارد.

تأملی بر تعامل مردم و رهبری در نظام سیاسی اسلام؛

تضاد «حاکمیت ملی» و «حاکمیت دینی»؟!!

اگر عنوان «جمهوری اسلامی» بیانگر ماهیت نظام باشد، اسلامیت محتوا است و ظرف این محتوا نیز با تعبیر جمهوری بت و در قالب آن بیان شده است. نظام جمهوری بیانگر نوعی حاکمیت سیاسی است که در آن مردم نقش تعیین کننده و حاکمانه دارند و با دست خویش سرنوشت خویش را رقم می زنند که از این واقعیت با تعبیر «حاکمیت ملی» یاد می شود.

برهان: در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تعبیر حاکمیت ملی در عنوان فصل پنجم با عنوان «حق حاکمیت ملت و قوای ناشی از آن» آمده است. اصل پنجاه و ششم قانون اساسی، که نخستین اصل این فصل است، مقرر می دارد: «حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خدا است و هم او، انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است. هیچ کس نمی تواند این حق الهی را از انسان سلب کند یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد و ملت این حق خداداد را از طریق که در اصول بعد می آید اعمال می کند.»

تفسیر حق حاکمیت ملی در تفسیر حق حاکمیت ملت، چنان که در مشروح مذاکرات نیز این تفاوت برداشت، مشاهده می شود که دیدگاه های مختلفی وجود دارد.

۱. حاکمیت ملی یعنی نظارت مردم بر جامعه و حکومت در پرتو این تفسیر و برداشت است که برخی حق ملت را به صورت نسبی و محدود، تنها در مواردی از قبیل حق امر به معروف و نهی از منکر و حق همه پرسی و حق دفاع عمومی قابل قبول می دانند.

۲. حاکمیت ملی یعنی اتکای امور کشور بر آرای عمومی در پرتو این تفسیر بعضی مفهوم حاکمیت ملی را چیزی جز مفهوم اصل ششم قانون اساسی، که امور کشور را متکی به آرای عمومی می کند، نمی دانند.

۳. حاکمیت ملی یعنی اعمال ولایت حقه الهیه توسط مردم حاکمیت ملی به این معنا چیزی است که در طی اصل های سوم (بند هشتم) و پنجم و ششم و هشتم قانون اساسی آمده است و نیازی به ذکر آن به صورت یک اصل جداگانه نیست. در پرتو چنین نگرشی، حاکمیت ملی به مفهومی در طول حاکمیت خدا و ولایت فقیه تفسیر می شود. بدین ترتیب که هرگاه فقیه بخواند اعمال ولایت کند، طبیعی است که هرگز به طور مستقیم و شخصاً به این کار مبادرت نخواهد ورزید، بلکه آن ولایتی را که دارد از طریق مردم و به وسیله آحاد ملت اعمال خواهد کرد و بدین وسیله

۴. حاکمیت ملی یعنی مشارکت مردم در تعیین سرنوشت خود حق حاکمیت ملی حق قانون گذاری نیست، بلکه همان حق تعیین سرنوشت عمومی است که خدا بر اساس اختیار فطری و تکوینی انسان به او داده است. همان طور که گروهی از خبرگان قانون اساسی در تفسیر حق حاکمیت گفته اند.

۵. حاکمیت ملی یعنی استقلال و نفی سلطه خارجی برخی هم حق حاکمیت ملی را در رابطه با نفی سلطه خارجی و ملازم با استقلال گرفته اند؛ به این معنی که هیچ فرد و دولتی نمی تواند به جای این ملت تصمیم بگیرد، چنان که هر ملتی در رابطه با ملل دیگر حق دارد سرنوشت خویش را آن گونه که خود صلاح می داند بدون دخالت دیگر دولت ها تعیین کند.

۶. حاکمیت ملی یعنی همان اختیاراتی که ملت در حوزه منطقه مباحات شرعی دارد از این نگاه، حق انتخاب نسبت به مصادیق و منطقه های آزاد و مباح شرع معنی معقول و شرعی پیدا می کند. در احکام و کلیات شرعی است که نمی توان تخلف کرد و اعمال حاکمیت نمود؛ ولی در دایره مباحات و مصادیق و کیفیت اجرای قواعد کلی شرعی، می توان از طریق شوراها و انجمن ها و نظایر آن اظهار نظر نمود و مقرراتی را وضع کرد و با توافق به مرحله اجرا گزارد.

۷. حاکمیت ملی یعنی نفی حاکمیت بر اساس برتری های خانوادگی، گروهی، نژادی و دیگر ملاک های موهوم از نگاه آیت الله شهید دکتر بهشتی، حق حاکمیت بر این اساس مطرح شده است که آیا در جامعه بشری، فردی، خانواده ای و گروهی بالذات حق حکومت بر دیگران دارند یا نه؟

۸. حاکمیت ملی یعنی حق و صلاحیت ذاتی ملت برای قانون گذاری و اجرا در نظام های غیردینی و نزد برخی ناآشنایان با فرهنگ اسلامی و کسانی که اعتقاد به حاکمیت الهی بر جامعه ندارند، حق حاکمیت معنی دیگری نیز دارد و آن حق قانون گذاری و اجرای قانون توسط

برگزاری انتخابات ریاست جمهوری با ۶۶ هزار شعبه اخذ رأی

هزینه های کلان انتخاباتی خلاف اخلاق انسانی و دین مداری است

محکومیت شدید هتک حرمت بیت آیت الله عیسی قاسم

تزریق اطلاعات به دشمنان ملت ایران توسط دو جاسوس معدوم

هرگاه فقیه بخواند اعمال ولایت کند، طبیعی است که هرگز به طور مستقیم و شخصاً به این کار مبادرت نخواهد ورزید، بلکه آن ولایتی را که دارد از طریق مردم و به وسیله آحاد ملت اعمال خواهد کرد و بدین وسیله حاکمیت ملی تأیید خواهد شد.

مردم است. طرفداران این نگرش، به مفهوم حاکمیت ملی هرگاه نهادهای دینی نظام را مورد تهاجم قرار می‌دهند، آن‌ها را در مقابل حاکمیت ملی قرار می‌دهند. چنین معنایی از حق حاکمیت در نگرش اسلامی نوعی شرک است که به شدت مورد نکوهش و منع است. از این معنای اخیر که بگذریم، به نظر می‌رسد همه دیدگاه‌های مطرح‌شده در هنگام تدوین قانون اساسی به بُعدی از حاکمیت ملی اشاره دارند و از این رو، هرچند هیچ‌کدام تمام واقعیت را منعکس نمی‌کنند، اما همگی با هم بیانگر مفهوم فراگیر حاکمیت ملی هستند. حق حاکمیت ملی مانع انحصارطلبی گروهی و استبداد فردی است. بر اساس این حق، این مردم هستند که نظام اسلامی را بر می‌گزینند و به آن جنبه عملی و اجرایی می‌دهند و بدون گزینش آن‌ها حاکمان دینی هرچند منصوب از طرف دین هستند، مبادرت به الزامات دینی و حکومتی نمی‌کنند. این مردم هستند که مجری قانون شناس دینی، یعنی همان فقیه و رهبر را از طریق مکانیزم‌های دینی و کارشناسان خود شناسایی می‌کنند و بر می‌گزینند. در پرتو این اصل و در یک جمله، اداره کشور به دست مردم و بر اساس رهنمودهای دین است.

مبنای حاکمیت ملی

مبنای حاکمیت ملت همانا «آزادی و اختیار تکوینی» انسان است که از سنت‌های الهی است و مبنای مسئولیت انسان به شمار می‌رود. خداوند خواسته است که انسان خود سرنوشت خویش را رقم زند و خداوند سرنوشت هر قوم و ملتی را بر اساس این حاکمیت تکوینی رقم می‌زند و سعادت و شقاوت انسان‌ها به واسطه اراده انتخاب‌گر آن‌ها شکل می‌گیرد. ۱. در واقع هرچند قضا و قدر الهی بر همه جهان حاکم است، اما قضای الهی نافذ اختیار انسان نیست، بلکه انسان به حکم قضا و قدر حتمی خداوند حاکم بر سرنوشت خویش است تا سزاوار بهره‌مندی از پیامدهای رفتار خویش باشد. ۲. مسئولیت اعمال خود را بر عهده داشته باشد. ۳. به هر حال اوست که می‌تواند هر نوع مسیری را در زندگی انتخاب نماید. ۴. در عین حال که خداوند از او خواسته است که از وحی و هدایت ویژه الهی پیروی کند. ۵. و از خداوند و رسول او اطاعت نماید. بنابراین هرچند بر مبنای حاکمیت تکوینی خداوند بر جهان و انسان، تنها اوست که حق تشریح و قانون‌گذاری و حکومت دارد و انسان حق ندارد از او امر و نواهی الهی خداوند و حاکمیت او سر باز زند؛ در عین حال برای خدشه‌دار نشدن فلسفه اختیار آدمی، انسان از سوی خدا بر سرنوشت خویش حاکم شده است. بنابراین حکومت و حاکمان و نه هیچ مقام و جایگاه دیگری نمی‌توانند این حق الهی را از انسان سلب نمایند. از این رو، حکومت در نظام اسلامی ایران، جمهوری است که معمولاً مقابل حکومت مشروطه سلطنتی و حکومت استبدادی و دیکتاتوری اطلاق می‌شود. البته باید دانست که حاکمیت انسان‌ها بر سرنوشت خود به معنای اعمال مستقیم همه نظرات در ظرف اجتماع نیست که این امر امکان‌پذیر نمی‌باشد و حکومت دموکراسی به معنی حکومت مستقیم و بدون واسطه مردم صرفاً جنبه فرضی و نظری دارد؛ زیرا حکومت مستقیم مردم یا به تعبیری دیگر «دموکراسی محض» از پدیده‌های نادری است که حتی در دولت‌های شهرهای یونان - که خاستگاه آن شناخته‌شده نیز کم دیده می‌شود. ۲. از این رو، آن چه امروز به دموکراسی مشهور شده نوع خاصی از حکومت است که افراد واجد شرایط جامعه اعضای قوه مقننه را آزادانه انتخاب می‌کنند. ۳. یا به گزینش کارگزاران خود می‌پردازند.

جلوه‌های حاکمیت ملی در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اصول متعددی این واقعیت را گنجانیده است که نظام سیاسی در ایران بر مبنای جمهوریت و حاکمیت جمهور شکل گرفته است و اداره می‌شود، از جمله در اصل اول آمده است: «حکومت ایران جمهوری اسلامی است که ملت ایران، بر اساس اعتقاد دیرینه‌اش به حکومت حق و

عدل قرآن، در پی انقلاب اسلامی پیروزمند خود به رهبری مرجع عالی قدر تقلید آیت‌الله العظمی امام خمینی، در همه پرسی دهم و یازدهم فروردین ماه ۱۳۵۸ هجری شمسی برابر با اول و دوم جمادی‌الاول سال ۱۳۹۹ هجری قمری، با اکثریت ۹۸/۲ درصد کلبه کسانی که حق رای داشتند به آن رای مثبت داد.»

به این ترتیب شکل‌گیری نظام اسلامی ایران به‌طور کم‌سابقه‌ای مبتنی بر اراده ملی است، واقعیتی که از درون دین جوشیده است؛ زیرا همان‌طور که در مقدمه قانون اساسی آمده است: «حکومت از

دیدگاه اسلام برخاسته از موضع طبقاتی و سلطه‌گری گروهی یا فردی نیست، بلکه تبلور آرمان سیاسی ملتی هم‌کیش و هم‌فکر است که به خود سامان می‌دهد تا در روند تحول فکری و عقیدتی راه خود را به سوی هدف نهایی و حرکت به سوی الله بگشاید... و اکنون بر آن است که با موازین اسلامی جامعه نمونه «اسوه» خود را بنا کند. بر چنین پایه‌ای، رسالت قانون اساسی این است که زمینه‌های اعتقادی نهضت را عینیت بخشد و شرایطی را به‌وجود آورد که در آن، انسان، با ارزش‌های والا و جهان‌شمول اسلامی پرورش یابد.»

دو مکانیزم مهم قانون اساسی و دو جلوه اساسی برای اعمال حاکمیت ملی را می‌توان در اصول ششم و هفتم یافت که عبارتند از: اداره امور کشور به اتکای آرای عمومی و تصمیم‌گیری در کشور و اداره امور بر اساس شورا. در اصل ششم قانون اساسی آمده است: «در جمهوری اسلامی ایران، امور کشور باید به اتکای آرای عمومی اداره شود؛ از راه انتخابات، انتخاب رئیس‌جمهور، نمایندگان مجلس شورای اسلامی، اعضای شوراها و نظایر این‌ها یا از راه همه‌پرسی در مواردی که در اصول دیگر این قانون معین می‌گردد.» مطابق اصل هفتم: «طبق دستور قرآن کریم:

«و امرهم شوری بینهم» و «شاوهرهم فی الامر» شوراها، مجلس شورای اسلامی، شورای استان، شهرستان، شهر، محل، بخش، روستا و نظایر این‌ها از ارکان تصمیم‌گیری و اداره امور کشورند. موارد، طرز تشکیل و حدود اختیارات و وظایف شوراها را این قانون و قوانین ناشی از آن معین می‌کند.»

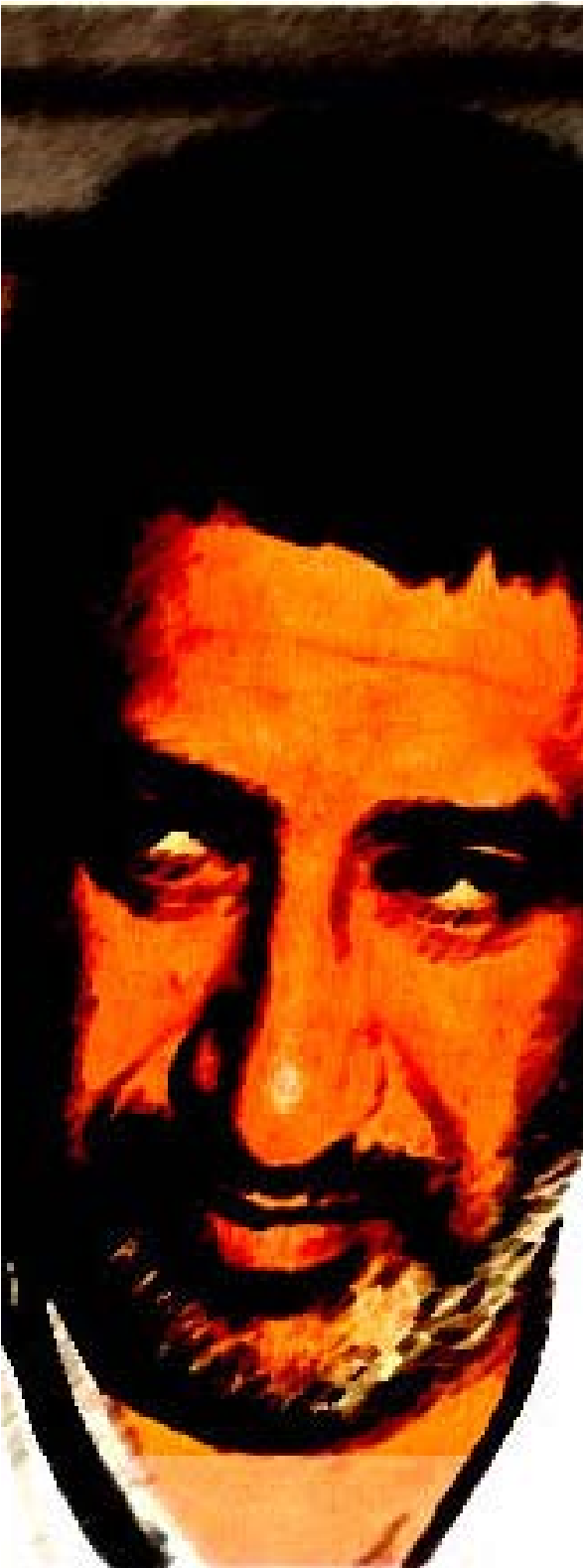
ادامه مطلب را در سایت برهان بخوانید.

دکتر محمدرضا باقرزاده

عضو هیأت علمی مؤسسه آموزشی - پژوهشی امام خمینی (رحمت‌الله‌علیه)

۳ نتیجه راهبردی دستگیری شبکه اطلاعاتی کوروش احمدی در ایران

■ اعدام دو جاسوس مرتبط با سرویس‌های اطلاعاتی موساد و سیا در ایران از دید برخی کارشناسان نشان‌دهنده آن است که عمر عملیات جمع‌آوری اطلاعات از ایران به روش سنتی در حال به سر آمدن است.

ایران هسته‌ای؛ اعدام دو جاسوس مرتبط با سرویس‌های اطلاعاتی موساد و سیا در ایران از دید برخی کارشناسان نشان‌دهنده آن است که عمر عملیات جمع‌آوری اطلاعات از ایران به روش سنتی در حال به سر آمدن است.

دو جاسوس مرتبط با موساد و سیا صبح روز یکشنبه گذشته در ایران به دار مجازات آویخته شدند.

وزارت اطلاعات غروب روز یکشنبه در بیانیه‌ای اعلام کرد که این دو جاسوس در حال جمع‌آوری اطلاعات از مراکز حساس در ایران و ارسال آن به خارج از کشور بوده‌اند اما در میانه‌راه در تور اطلاعاتی نیروهای امنیتی ایران گرفتار شده و از مقطعی به بعد عملاً چیزی جز اطلاعات نادرست منتقل نکرده‌اند. هنوز هیچ واکنشی از جانب صهیونیست‌ها به این خبر منتشر نشده، اما برخی کارشناسان حدس می‌زنند ضربه خوردن این کیس احتمالاً چند نتیجه مهم در حوزه تقابل اطلاعاتی ایران و اسرائیل خواهد داشت.

۱. احتمالاً جمع‌آوری اطلاعات از طریق منابع انسانی هر چه بیشتر ناامن خواهد شد. اسرائیلی‌ها پس از ضربه خوردن بی‌درپی شبکه‌ها و منابعشان در ایران (مسأله ترور و دانشمندان هسته‌ای و...) احتمالاً تا حدود زیادی متوجه شده‌اند که اعتماد به منابع انسانی در داخل ایران بسیار احمقانه است چرا که تقریباً در همه موارد این منابع در تور اطلاعاتی نظام جمهوری اسلامی قرار داشته‌اند و اشراف نظام به شبکه‌های جمع‌آوری سرویس‌ها به‌گونه‌ای است که عملاً احتمال این‌که اطلاعات صحیحی از این ناحیه منتقل شود بسیار پایین است.

۲. دومین مسأله این است که پس از یک دوره پهن شدن تورهای جاسوسی اسرائیل در ایران - که فتنه ۱۳۸۸ به شدت آن را تقویت کرد - اکنون این تور در حال جمع شدن است و اسرائیلی‌ها مجبور خواهند بود با کمک آمریکا عملیات جمع‌آوری در ایران را از حوزه انسانی خارج و به سمت حوزه‌های فنی سوق بدهند.

۳. مسأله سوم این است که توان اطلاعاتی ایران برای ضربه‌زدن به شبکه‌های جاسوسی اسرائیل اکنون به توانی بی‌بدیل در منطقه تبدیل شده است. به دلیل مواجهه بی‌درپی ایران با اسرائیل در پروژه‌های امنیتی مهارتی که ایران در کشف و خنثی‌سازی این پروژه‌ها پیدا کرده تقریباً در منطقه بی‌بدیل است. این امر احتمالاً موجب خواهد شد برخی کشورهای دیگر منطقه که درگیر نبرد اطلاعاتی با اسرائیل هستند خواهان همکاری با ایران در این حوزه و دریافت تجربیات آن باشند. کارشناسان می‌گویند اگر چنین اتفاقی رخ بدهد یک جبهه اطلاعاتی بسیار گسترده علیه اسرائیل در منطقه گشوده خواهد شد.

حق حاکمیت ملی مانع انحصارطلبی

گروهی و استبداد فردی است. بر

اساس این حق،

این مردم هستند

که نظام اسلامی

را بر می‌گزینند و به

آن جنبه عملی و

اجرایی می‌دهند و

بدون گزینش آن‌ها

حاکمان دینی

هرچند منصوب از

طرف دین هستند،

مبادرت به الزامات

دینی و حکومتی

نمی‌کنند.

حمله آل خلیفه به منزل رهبر شیعیان بحرین / هزاران بحرینی این اقدام را محکوم کردند؛ معاون عربی وزارت خارجه ایران؛ حکومت منامه وارد خط قرمز جهان اسلام و تشیع شده و باید منتظر واکنشی غیرقابل انتظار باشد؛ حزب الله لبنان؛ این اقدام، تجاوز آشکار به حرمت های دینی است.

مقامات آمریکایی اعلام کردند؛ میزان تلفات طوفان در ایالت «اوکلاهما» به ۹۱ کشته افزایش یافته است.

نتایج نظرسنجی شبکه خبری «فکس نیوز» نشان می دهد که بیش از ۶۸ درصد از مردم آمریکا با هرگونه دخالت دولت اوپاما در بحران سوریه مخالف و خواهان پایان دادن کمک این کشور به گروه های مسلح مخالف بشاراسد هستند.

معاون وزیر اطلاع رسانی سوریه؛ دمشق با انهدام خودروی زرهی اسرائیل نشان داد که در مقابل هرگونه تجاوزی جدید دارد. ارتش آمادگی پاسخ به هر تهدیدی را دارد و قواعد بازی را هم اکنون تغییر داده است؛ تسلیحات بازدارنده سوریه در مقابل اسرائیل آماده است.

دبیرکل حزب امت اسلامی عربستان؛ بیش از ۳۰ هزار زندانی سیاسی در زندان های رژیم آل سعود به سر می برند؛ اعتراض ها در عربستان برای آزادی زندانیان سیاسی و از آن جمله آیت الله «شیخ نمر» هم چنان ادامه دارد.

«راشا تودی» در گزارشی نوشت: «تیمورلنگ تسارنیف»، مظنون انفجارها در مسابقه دوی ماراتون شهر «بوستون»، پس از بازجویی توسط نیروهای پلیس فدرال آمریکا کشته شد.

وزیر خارجه روسیه؛ اگر ایران در تحولات سوریه به شکل ملموسی تأثیرگذار است پس باید در کنفرانس

طوفان و گردباد شدید در بخش جنوبی ایالت اوکلاهای آمریکا

«نه» قاطع آمریکایی ها به مداخله در سوریه

آمدگی تسلیحات بازدارنده سوریه در مقابل اسرائیل

اعتراض ها در عربستان برای آزادی زندانیان سیاسی ادامه دارد

درخواست قطر برای بررسی بحران سوریه منجر شد.

نشست امنیت بین المللی در مسکو/ ۱. «سرگئی شویگو»، وزیر دفاع روسیه؛ در حال حاضر بزرگ ترین خطر جهان، تروریست بین المللی است که کشورهایمانند سوریه، مالی، افغانستان و عراق قربانی آن هستند.

نشست امنیت بین المللی در مسکو/ ۲. «سرگئی لاوروف»، وزیر خارجه روسیه؛ انتظار می رود تحولات خاورمیانه و شمال آفریقا طولانی باشد؛ از آمریکا می خواهم تا برای افزایش اعتماد مسکو درباره سپر دفاع موشکی ناتو، همکاری کند؛ خواستار مبارزه با قاچاق سلاح برای گروه های شبه نظامی هستیم.

رئیس سرویس اطلاعات آلمان در نشست امنیتی محرمانه با اعلام آخرین ارزیابی از وضعیت سوریه، با تجدیدنظر در پیش بینی های قبلی اعلام کرد؛ ارتش سوریه نسبت به سال قبل در وضعیت باثبات تری به سر می برد.

بشاراسد در گفت و گو با روزنامه آرژانتینی «کلارین»؛ هیچ نیرویی از سپاه ایران و یا حزب الله لبنان در سوریه وجود ندارد؛ غرب از موضوع «استفاده سلاح های شیمیایی» برای مداخله در سوریه استفاده می کند؛ کنفرانس سیاسی، تروریست ها را متوقف نمی کند.

خبرگزاری «رویترز» به نقل از یک مقام دولت فرانسه گزارش داد، پاریس برای حمایت از تلاش های انگلیس در زمینه قرار دادن نام شاخه نظامی حزب الله لبنان در لیست تروریستی اتحادیه اروپا آمادگی کامل دارد.

منابع آگاه در مصر گزارش دادند، گروهی از حقوق دانان این کشور در حال مذاکره با دولت برای لغو معاهده «کمپ دیوید» با رژیم صهیونیستی هستند؛ حقوق دانان، این معاهده و عدم وجود نظامیان این کشور در صحرای سینا را باعث رشد گروه های تروریستی در این منطقه می دانند

«حامد کرزی» با اعلام خبر بازنشستگی خود پس از سال ۲۰۱۴ گفت؛ اول این که از فعالیت سیاسی خسته شده ام و دوم این که نمی خواهم روح دموکراسی در افغانستان را از بین ببرم.

شبکه «روسیا الیوم» گزارش داد؛ دستپاچگی اعراب در پی پیشروی های ارتش سوریه در مناطق مختلف از جمله شهر استراتژیک «القصیر» به برگزاری نشست فوق العاده اتحادیه عرب به وزرای خارجه اتحادیه اروپا مطرح شود.

اندیشکده سلطنتی انگلیس؛

استاکس نت قدرت هسته ای ایران را افزایش داد

پژوهش جدید یک اندیشکده انگلیسی ادعا می کند که حمله سایبری کرم استاکس نت که در سال ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ تأسیسات غنی سازی اورانیوم نطنز را آلوده کرد، موجب افزایش چشمگیر توان هسته ای این کشور شده باشد.

غنی سازی اورانیوم ایران افزایش یافت و در نتیجه، پتانسیل تسلیحات هسته ای این کشور نیز رشد پیدا کرد. استاکس نت در کل به سود این کشور بوده است «در واقع، اگر حکومت ایران بخواهد بمبی بسازد یا پتانسیل تسلیحات هسته ای خودش را افزایش دهد، استاکس نت در کل به سود این کشور بوده است.» این گزارش اضافه می کند که «این بدافزار (اگر واقعاً به نطنز نفوذ کرده باشد) ایرانیان را در خصوص حفاظت از تأسیسات هسته ای خود محتاط تر کرده است.»

مهم ترین رویکرد دیپلماتیک روی میز، برگزاری مذاکره دوجانبه میان آمریکا و ایران است

«سرمالکوم ریفاکیند»، وزیر سابق امور خارجه، از این گزارش انتقاد کرد و تأکید کرد که مذاکرات دو جانبه میان ایران و آمریکا، تنها راه برای جلوگیری از برنامه هسته ای ایران بوده است. «سر مالکوم»، که اکنون در سمت رئیس کمیته اطلاعات و امنیت، که بر استراتژی های امنیت سایبری انگلیس نظارت دارد، مشغول به کار است، به روزنامه دیلی تلگراف گفت: «آن چه مسلم است این است که استاکس نت، سرعت فرایند غنی سازی در ایران را به شکل چشمگیری کند نمود.» بخشی از هدف بسیاری از افراد جامعه بین الملل، متوقف ساختن، یا حداقل کند نمودن سرعت برنامه هسته ای ایرانیان است.»

وی اظهار کرد: «اگر تاکنون استاکس نت توانسته باشد احتمالاً این کار را کرده باشد، و تأکید می کنم که احتمالاً این کار را کرده باشد، کار مثبتی انجام داده است.» مالکوم در پایان افزود: «مهم ترین رویکرد دیپلماتیک روی میز، پیشنهاد رئیس جمهور ایالات متحده برای برگزاری یک مذاکره دوجانبه میان ایالات متحده و ایران است.»

اشراف؛ این گزارش که در ژورنال اندیشکده انگلیسی «روسی» منتشر شد، مدعی است که کرم کامپیوتری استاکس نت، باعث شده نقاط آسیب پذیر تأسیسات غنی سازی ایرانیان مورد توجه قرار گیرند، نقطه ضعف هایی که در غیر این صورت کسی به آن ها توجهی نمی کرد شناسایی و اصلاح شوند، و هم چنین تولیدات نیز در سال پس از کشف این حمله، بالاتر رفته است.

بهبود سانتریفیوژها و غنی سازی اورانیوم در غلظت های بیشتر پس از حمله استاکس نت

در تحلیلی که بر داده های جمع آوری شده توسط آژانس بین المللی انرژی اتمی صورت گرفته، «ایوانکا بارزاشکا»، استدلال می کند که ایران عملکرد سانتریفیوژها را بهبود بخشیده و شروع به غنی سازی اورانیوم در غلظت های بیشتر از سابق نموده است. علاوه بر این، از ماه اوت سال ۲۰۱۰، شمار تجهیزات در حال کار در نطنز، «به طور پیوسته در حال رشد بوده است.»

حمله سایبری استاکس نت به ایران کرم استاکس نت، که گفته می شود با تغییر دادن فرکانسی که در آن موتورها به سانتریفیوژهای گازی که ایزوتوپ های اورانیوم را جدا می سازند متصل می شوند، به کارخانه نطنز حمله نمود؛ و بخشی از موج حملات دیجیتالی علیه ایران در سال ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ را شکل داد. ایران در اواخر سال ۲۰۰۹ و اوایل سال ۲۰۱۰، حدوداً ۱۰۰۰ سانتریفیوژ IR-1 را در کارخانه غنی سازی سوخت در نطنز، از دور خارج و جایگزین کرد.

توانایی ایران در راه اندازی موفق تجهیزات جدید «به تعویق نیفتاد»

«بارزاشکا» بر این باور است که توانایی ایران در راه اندازی موفق تجهیزات جدید «به تعویق نیفتاد» و معتقد است که «ظرفیت

«بارزاشکا» بر این باور است که توانایی ایران در راه اندازی موفق تجهیزات جدید «به تعویق نیفتاد» و معتقد است که «ظرفیت غنی سازی اورانیوم ایران افزایش یافت و در نتیجه، پتانسیل تسلیحات هسته ای این کشور نیز رشد پیدا کرد.»

تحول فنی مهم برنامه هسته‌ای ایران در گزارش می ۲۰۱۳

■ منابع غربی می‌گویند گزارش جدید آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته‌ای ایران چند پیشرفت فنی مهم را گزارش خواهد کرد.

ایران هسته‌ای؛ منابع غربی می‌گویند گزارش جدید آژانس بین‌المللی انرژی اتمی درباره برنامه هسته‌ای ایران چند پیشرفت فنی مهم را گزارش خواهد کرد. نخستین تحول این است که ایران تعداد بسیار بیشتری از سانتریفیوژهای نسل دوم را در نطنز نصب کرده است. این سانتریفیوژها قدرت غنی‌سازی تقریباً ۳ برابر ماشین‌های نسل اول دارند و ایران از حدود ۶ ماه پیش نصب آن‌ها را در بخش صنعتی (زیرزمینی) نطنز آغاز کرد.

در آخرین گزارش آژانس گفته شده بود که ایران ۱۸۰ دستگاه از این ماشین‌ها را در نطنز نصب کرده است اما اکنون فردریک دال، خبرنگار خبرگزاری رویترز از وین که ارتباطات نزدیکی با دبیرخانه آژانس دارد گزارش کرده است که تعداد این ماشین‌ها در نطنز به تعداد بسیار بیشتری افزایش پیدا کرده است. در گزارش رویترز به تعداد این ماشین‌ها اشاره‌ای نشده است اما گفته شده که اکنون جمعاً حدود ۱۲ هزار ماشین در نطنز دارد. یک دیپلمات آگاه به رویترز گفته است: «یک دیپلمات گفت ما پیش‌بینی می‌کنیم آن‌ها به نصب سانتریفیوژهای پیشرفته بیشتر در مرکز نطنز ادامه دهند».

تحول فنی دوم در گزارش جدید آژانس این است که ایران هم‌چنان به روند تبدیل اورانیوم ۲۰ درصد خود به اکسید اورانیوم ادامه داده است.

منابع غربی در گفت‌وگو با رویترز این امر را مثبت ارزیابی کرده‌اند. رویترز در گزارش روز چهارشنبه ۲۲ می خود نوشته است: «با توجه به این‌که تبدیل اورانیوم ممکن است هرگونه تصمیم‌گیری اسرائیل را در خصوص حمله به تأسیسات هسته‌ای ایران به تعویق بیندازد، تهران باید تلاش بیشتری را در این زمینه انجام دهد تا تردیدها را درباره برنامه هسته‌ای خود کاهش دهد. کارشناسان غربی می‌گویند تبدیل گاز اورانیوم به پودر اکسید به منظور تولید صفحات سوخت یک اقدام مثبت موقت است زیرا این روند ممکن است معکوس شود».

در این گزارش هم‌چنین تأکید شده است که پیشرفت کار در اراک و افزایش ذخیره اورانیوم ۵ درصد ایران سومین و چهارمین تحولات موجود در برنامه هسته‌ای ایران هستند که آژانس آن را گزارش کرده است.

داخل و خارج سوریه، آن‌ها نیز به نقش تأثیرگذار قطر در منازعه سوریه اشاره کرده‌اند. در سپتامبر سال ۲۰۱۲ نیز عنوان شد که بسیاری از شورشیان سوریه در حلب، ماهی ۱۵۰ دلار از قطر دریافت می‌کرده‌اند.

فایننشال تایمز هم چنین اعلام کرد: «طبق گزارش مؤسسه تحقیقات صلح بین‌المللی استکهلم، که به جمع‌آوری آمارهای تسلیحاتی و مبادلات آن‌ها می‌پردازد، اکثر تسلیحات وارد شده به سوریه، توسط قطر سفارش داده شده است. قطر بیش از هفتاد محموله نظامی را در فاصله زمانی آوریل ۲۰۱۲ تا مارس همان سال، از خاک ترکیه وارد سوریه کرده است.» [۱]

عربستان و ترکیه نیز با ارسال محموله‌های مختلف به سوریه، در برافروخته شدن جنگ داخلی در این کشور نقش فعالی ایفا کرده‌اند. جبهه غربی عربی تمام تلاش خود را برای سقوط دولت سوریه به کار بسته و در این راه از هیچ کاری دریغ نکرده است. آن‌ها هم‌چنین در اقدامی که بیشتر تبلیغاتی به نظر می‌رسد، گروهک تروریستی النصرة را در لیست گروه‌های تروریستی قرار دادند، در صورتی که این گروه با کمک‌های مالی و نظامی همین کشورها رشد و نمو پیدا کرده و در سوریه به کشتار مشغول است. این جبهه از ابتدای بحران سوریه نیک دریافتی بود در صورتی که برنامه و نقشه‌ای برای محور مقاومت بخواهد اجرا شود، بحران سوریه فرصتی طلایی است. لذا با تمام توان خود وارد کارزار شده است.

البته آمریکا این بار بر خلاف تجربه عراق و افغانستان و حتی لیبی، از تاکتیک «روش‌های مسالمت‌جویانه» استفاده می‌نماید و خود را طرفدار راه حل سیاسی در سوریه معرفی می‌کند و مسئولیت دخالت نظامی را نیز به متحدین خود در منطقه واگذار کرده است. بر اساس اطلاعات روزنامه نیویورک تایمز، سال گذشته میلادی، دولت‌های عربی و ترکیه با پشتیبانی سیا، ۳۵۰۰ تن سلاح در اختیار مخالفان سوریه قرار داده‌اند. بر اساس این اطلاعات، میزان ورود اسلحه از طریق فرودگاه‌های کشورهای همسایه برای ارسال به مخالفان اسد، در ماه‌های پایانی سال ۲۰۱۲ به شدت افزایش یافته است؛ به‌گونه‌ای که فقط در فصل پاییز گذشته، بیش از ۱۶۰ پرواز به عربستان، اردن، قطر و ترکیه انجام شده است. بیشتر این سلاح‌ها وارد فرودگاه اسنبوگا، در نزدیکی آنکارا، پایتخت ترکیه و فرودگاه اسمان در اردن شده و از آن‌جا به سوریه، برای رسیدن به دست مخالفان، ارسال شده است.

با تمام این اقدامات، تروریست‌های مستقر در سوریه، در مقابل ارتش منظم و یکپارچه این کشور پیروزی چشمگیری به دست نیاوردند. ارتش اسد در مدت دو سال، کمتر از ده درصد ریزش داشته و بعد از هر حمله‌ای، به سرعت خود را بازسازی کرده است و شناسایی پی‌درپی مواضع جدید تروریست‌ها و پاک‌سازی مناطق مختلف، یکی از دلایل چنین ادعایی می‌تواند باشد.

ارتش سوریه در حال حاضر مواضع اصلی شورشیان را پاکسازی کرده است و اکنون بیشتر درگیری‌ها در استان حمص و به‌ویژه شهر القصیر صورت می‌گیرد. این دو شهر، هم برای شورشیان و هم برای ارتش سوریه، منطقه‌ای استراتژیک محسوب می‌شود. چند روز پیش، رسانه‌های مختلف از تصرف بخش زیادی از این شهر به دست ارتش سوریه خبر دادند. طبق اطلاعات شبکه‌های میادین، در روز یکشنبه، ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۲، ارتش توانسته است تا میدان مرکزی القصیر پیشروی کند و ساختمان شهرداری این شهر را در دست بگیرد.

ادامه مطلب را در سایت برهان بخوانید.

■ **محمد رضا کلهر**
کارشناس مسائل بین‌الملل

نگاهی به سیر تحولات سوریه؛

سوریه از فاز نظامی تاراه حل سیاسی

■ غرب به نوعی در مقابل بحران سوریه در حال تسلیم شدن و تن دادن به راه حل سیاسی است. البته در این مسیر نیز غرب هم‌چنان کج‌دار و مریز حرکت می‌کند و هنوز هم نیم‌نگاهی به مخالفان مسلحی که توان خود را از دست داده‌اند دارد.

حاصل نشد و وی به ناچار، جای خود را به اخضر الابرهمی داد. به نظر می‌رسد که مأموریت عنان بیشتر یک ژست سیاسی از طرف غرب و سازمان ملل بود؛ چرا که با همین ژست، زمینه دخالت نظامی در سوریه فراهم شد و به بهانه عدم همکاری دولت سوریه، مخالفان روزبه‌روز مسلح‌تر می‌شدند. غربی‌ها با انتخاب مأمور ویژه برای حل سیاسی بحران سوریه، از یک طرف و از سوی دیگر، با تسلیح و تجهیز مخالفان طرح «پلیس خوب، پلیس بد» را در مورد سوریه به مدت بیش از یک سال است که اجرا می‌کنند.

در میان کشورهای غربی، فرانسه و انگلیس به عنوان سردمدار کمک نظامی به مخالفان سوریه شناخته می‌شوند و با وجود آن‌که در مقطعی اتحادیه اروپا کمک نظامی به مخالفان را تحریم کرد، اما این دو کشور هم‌چنان کمک‌های خود را به سوریه ارسال می‌کنند. آمریکا نیز کمک‌های خود را در پوشش غیرنظامی و تحت عنوان کمک‌های «انسان‌دوستانه» ارسال می‌کند. در این میان اما دیگر کشورهای منطقه‌ای به صورت کاملاً علنی و در حجم بالا، کمک‌های نظامی خود را به دست مخالفان سوریه می‌رسانند. قطر یکی از فعال‌ترین کشورهای عربی منطقه در ارسال این‌گونه کمک‌ها است.

مجله فایننشال تایمز، طی گزارشی، کشور قطر را مهم‌ترین حامی شورشیان مستقر در سوریه معرفی نمود. این مجله در گزارشی عنوان کرد: «دولت کوچک، ولی ثروتمند قطر مبلغ سه میلیارد دلار از دو سال گذشته تاکنون در حمایت از شورشیان سوریه هزینه کرده است. این مبلغ به اشاره عربستان سعودی، حامی اصلی مسلح کردن شورشیان، به معارضین سوریه اختصاص یافت.» در مصاحبه‌های اخیر فایننشال تایمز با رهبران مخالف

برهان؛ بیش از دو سال از آغاز بحران در سوریه می‌گذرد. در این مدت، کشورهای منطقه‌ای و فرمانده‌های به‌انحای مختلف در امور داخلی سوریه وارد شده‌اند. این کشورها از یک سو به ارسال انواع سلاح‌ها به داخل سوریه برای مخالفین اقدام می‌کردند و از سوی دیگر، تروریست‌های زیادی از کشورهای مختلف را عازم سوریه کردند. اما با این وجود، دولت سوریه هم‌چنان به اعمال حاکمیت در تمام مناطق کشور پرداخته و در بسیاری از موارد توانسته است اقدام به پاک‌سازی مناطق مختلف این کشور کند. در این نوشتار، ابتدا نگاهی به اقدامات کشورهای خارجی در سوریه و چگونگی شکست تلاش‌های نظامی آن‌ها داریم و در ادامه، دلایل تسلیم شدن غرب در برابر راه حل سیاسی برای حل بحران سوریه را بررسی می‌کنیم.

آن چه بر سوریه گذشت

بعد از بحرانی شدن اوضاع در سوریه، کوفی عنان به‌عنوان نماینده سازمان ملل در امور سوریه انتخاب شد. عنان پس از بررسی تحولات میدانی و سفرهای دیپلماتیک و رایزنی‌های زیاد، طرح شش‌ماده‌ای معروف خود را ارائه داد. آتش بس میان طرف‌های درگیر در سوریه، گفت‌وگو میان دولت و معترضان، آزادی فعالیت احزاب و رسانه‌ها، برگزاری انتخابات آزاد و رقابتی و اصلاح قانون اساسی، مهم‌ترین بندهای این طرح بودند.

بعد از ارائه این طرح، نشست «گروه اقدام برای سوریه» در تیرماه ۹۱ در ژنو برگزار شد و بر سر تشکیل دولت انتقالی بی‌طرف در سوریه توافق حاصل شد؛ اما شرایط پیچیده‌تر از آن بود که از طریق این نشست‌ها بحران خاتمه یابد.

با وجود تلاش‌های زیاد کوفی عنان، پیشرفتی در حل بحران سوریه

عربستان و ترکیه نیز با ارسال محموله‌های مختلف به سوریه، در برافروخته شدن جنگ داخلی در این کشور نقش فعال ایفا کرده‌اند.

جبهه غربی عربی تمام تلاش خود را برای سقوط دولت سوریه به کار بسته و در این راه از هیچ کاری دریغ نکرده است.

حماسه انتخاب

بین الملل

علت اصلی نهای نشدن مدالیته در مذاکرات ایران و آژانس

آمانو خواهان دسترسی به پارچین بدون هیچ تعهدی است

■ دیپلمات‌های ایرانی و هم‌چنین مقام‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌طور مشترک اعلام کردند که مذاکرات روز ۲۵ اردیبهشت (۱۵ می) در وین به نهای شدن مدالیته میان ایران و آژانس منجر نشده است.

مبنا که تعهدات آژانس را روشن کند؛ به پارچین دسترسی پیدا کند. ایران رسماً اعلام کرده است که بلافاصله پس از نهای شدن مدالیته دسترسی به پارچین را ایجاد خواهد کرد. در عین حال ایران اعلام کرده امیدوار است که مدالیته مورد بحث در دور بعدی مذاکرات نهای شود. دکتر علی اصغر سلطانیه نماینده ایران در مذاکرات پس از این گفت‌وگوها، اظهار داشت: «پیشنهاداتی از هر دو طرف مطرح شد. ما تصمیم گرفتیم که هر دو طرف این پیشنهادات را با دقت مطالعه و بررسی کنند. در نشست آینده نتیجه حاصل خواهد شد. هدف مذاکرات کنونی نهای شدن تصمیمات برای نشست آتی است.»

فرایند رسیدگی به مسأله PMD (ابعاد احتمالی نظامی) است. ناکارتس گفته است: «ما امروز مذاکرات فشرده‌ای داشتیم و سند رویکرد ساختاری را که یک‌سال و نیم است تحت مذاکره قرار دارد نتوانستیم نهای سازیم. تعهد ما نسبت به تداوم گفت‌وگو خلل ناپذیر است؛ با این حال، ما باید بدانیم که بهترین تلاش‌هایمان تاکنون موفقیت‌آمیز نبوده است، لذا ما به تلاش خود و تکمیل این فرایند ادامه خواهیم داد.»

ایران هسته‌ای؛ دیپلمات‌های ایرانی و هم‌چنین مقام‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌طور مشترک اعلام کردند که مذاکرات روز ۲۵ اردیبهشت (۱۵ می) در وین به نهای شدن مدالیته میان ایران و آژانس منجر نشده است. پس از اتمام این مذاکرات، هرمن ناکارتس معاون مدیر کل آژانس که به‌زودی این نهاد بین‌المللی را ترک خواهد کرد اعلام کرد که مدالیته میان ایران و آژانس هنوز نهای نشده اما مذاکرات ادامه خواهد یافت. ایران و آژانس تاکنون در ۱۰ دور مذاکره تلاش کرده‌اند یک برنامه کاری را میان خود نهای کنند که هدف از آن روشن کردن تعهدات دو طرف در صورت آغاز

□ ناکارتس گفته است: «ما امروز مذاکرات فشرده‌ای داشتیم و سند رویکرد ساختاری را که یک‌سال و نیم است تحت مذاکره قرار دارد نتوانستیم نهای سازیم. تعهد ما نسبت به تداوم گفت‌وگو خلل ناپذیر است؛ با این حال، ما باید بدانیم که بهترین تلاش‌هایمان تاکنون موفقیت‌آمیز نبوده است، لذا ما به تلاش خود و تکمیل این فرایند ادامه خواهیم داد.»

پاسخ به شبهاتی که

شورای نگهبان را نشانه رفته‌اند

این روزها و هم‌زمان با روند بررسی صلاحیت‌ها، سوّالات متعددی پیرامون فرایند نظارت شورای نگهبان بر انتخابات مطرح است که ارائه پاسخی اقناعی و فراتر از جنجال‌های سیاسی به هر یک از آن‌ها امری ضروری به نظر می‌رسد. مباحث یاد شده در ادامه، تلاشی است در این راستا.

برهان؛

• **با توجه به بیان شرایط داوطلبان و تبیین نحوه برگزاری انتخابات در قوانین انتخاباتی، چه ضرورتی به نظارت بر انتخابات وجود دارد؟**

همان‌طور که در متن پرسش به آن اشاره شده، برای داوطلبان شرکت در انتخابات، قانون اساسی یا عادی شرایطی را پیش‌بینی کرده است. شرایط داوطلبان ریاست جمهوری نیز در اصل ۱۱۵ قانون اساسی بیان شده است. شرایط داوطلبان مجلس شورای اسلامی و هم چنین مجلس خبرگان رهبری در قوانین مربوط به هر کدام ذکر شده است. با وجود این، نظارت یک مرجع بی‌طرف و بی‌غرض بر روند انتخابات ضروری است.

افزون براین مطالب، فلسفه نظارت برانتخابات، پیش‌گیری از رقابت ناسالم میان داوطلبان، جلوگیری از تخلفات و خطاهای برگزارکنندگان انتخابات و صیانت از آرای مردم است. هر جا که تخلف، تقلب و خطای مجری قانون متحمل باشد، نظارت بر اجرا نیز لازم می‌آید. به عنوان مثال، در باب وقف، شخصی به منزله «متولی» عهده‌دار وظیفه نگهداری از موقوفه است. شخص دیگری نیز به منزله «ناظر» تعیین می‌شود تا بر کار متولی نظارت کند. در مورد وصیت نیز چنین است. وصیت‌کننده برای حصول اطمینان از اجرای صحیح و دقیق وصیت‌نامه، فردی را به عنوان ناظر تعیین می‌کند.

در حقوق عمومی نیز مسأله نظارت از اهمیت زیادی برخوردار است. قانون اساسی نظارت متقابل را برای قوای سه‌گانه کشور پیش‌بینی کرده است. بدین صورت که مجلس شورای اسلامی از طریق دیوان محاسبات بر قوای دیگر نظارت مالی دارد؛ قوه قضاییه از طریق سازمان بازرسی کل کشور بر قوای دیگر نظارت می‌کند و رئیس‌جمهور نیز به عنوان پاسدار قانون اساسی، بر قوای دیگر از نظرا اجرای صحیح قانون اساسی نظارت می‌کند. با وجود این‌که وظایف هر یک از قوای سه‌گانه در قانون به روشنی بیان شده است، اما این مسأله اهمیت نظارت را بر اقدامات آنان منتفی نمی‌سازد و قانون برای ایجاد تعادل و موازنه در قدرت و پیش‌گیری از سوءاستفاده یا خطاهای احتمالی، مسأله نظارت را مطرح کرده است. این درحالی است که قوای سه‌گانه کشور، مستقل از یکدیگر عمل می‌کنند.

نفی نظارت بر اجرای قانون به معنای نفی احتمال تخلف، تقلب و خطای در اجرا است. آیا هیچ فرد عاقلی می‌تواند احتمال این امور را منتفی بداند؟ ممکن است گفته شود اگر در انتخاب مجریان قانون دقت شود تا افرادی عادل، امین و با تقوا برگزیده شوند؛ در این صورت، نیازی به نظارت نیست، زیرا اوصاف مذکور مانع تخلف و تقلب می‌شود. اما باید توجه داشت که اگرچه ویژگی‌هایی هم چون عدالت، امانتداری و پارسایی، ضمانت اجرای بسیار خوبی برای جلوگیری از تخلفات عمدی است؛ ولی نمی‌توانند مانع از خطا، سهو و اشتباه شوند. آن‌چه می‌تواند سدی در برابر این امور شود، تنها عصمت است که افرادی عادی فاقد این خصلت هستند. افزون بر این، احراز عدالت، امانت و تقوا بسیار دشوار است و در این‌گونه موارد، به ظاهر افراد اعتماد می‌شود.

رابطه نظارت استصوابی با حق حاکمیت مردم

• **قانون اساسی مردم را بر سرنوشت اجتماعی خود حاکم دانسته و برای آنان حق تعیین سرنوشت قائل شده است. آیا نظارت استصوابی نافی حق حاکمیت مردم نیست؟**

در این‌که مردم بر سرنوشت اجتماعی خودشان حاکم هستند، بحثی وجود ندارد. اصل ۵۶ قانون اساسی در این‌باره می‌گوید: «حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خدا است و هم او، انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است. هیچ‌کس نمی‌تواند این حق الهی را از انسان سلب کند یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد و ملت این حق خداداد را از طرفی که در اصول بعد می‌آید اعمال می‌کند.»

اصل ششم قانون اساسی نیز گفته است: «در جمهوری اسلامی ایران امور کشور بر اساس آرای عمومی اداره می‌شود…» به بیان دیگر، در جمهوری اسلامی ایران «میزان رأی ملت است.» همان‌طور که در متن پرسش آمده است، نظارت استصوابی به معنای اعطای «حق وتو» به شورای نگهبان است و برخی اشخاص می‌گویند چرا باید به عده‌ای خاص این اختیار داده شود که پس از برگزاری انتخابات و اعلام نتایج آن، آرای مردم را باطل نمایند و انتخابات را بی‌اعتبار اعلام نمایند؟ در پاسخ به این پرسش باید گفت: از نظارت استصوابی دو برداشت متفاوت به شرح زیر ارائه می‌شود:

۱. نظارت با حق مصلحت‌اندیشی ناظر

بر اساس برخی تعبیرها و تعریف‌ها از نظارت استصوابی، حق مصلحت‌اندیشی در تأیید یا رد صلاحیت داوطلبان یا ابطال نتیجه انتخابات برای ناظر وجود دارد. بعضی حقوق‌دانان در بیان مفهوم نظارت استصوابی چنین می‌گویند: «منظور از نظارت استصوابی این است که اعمال حقوقی زیر نظر مستقیم و با تصویب و صلاحدید ناظر انجام می‌شود.»

برخی مدافعان نظارت استصوابی نیز همین معنا را برای نظارت مذکور در اصل ۹۹ بیان می‌کنند. اینان می‌گویند: «نظارت استصوابی آن است که مجری نمی‌تواند کاری را بدون نظر، اذن، تصویب و صلاحدید ناظر انجام دهد و اگر کاری را بدون تصویب و صلاحدید ناظر انجام دهد، صحیح و نافذ نیست.»

همان‌طور که در عبارات نقل شده بالا مشاهده می‌شود، این افراد معتقدند به واسطه نظارت استصوابی، اعمال مجری انتخابات زیر نظر مستقیم و با تصویب و «صلاحدید» ناظر انجام می‌شود. بر اساس این تعریف، ناظر حق مصلحت‌اندیشی دارد و این مطلب می‌تواند شورای نگهبان را بر آرای عمومی مسلط سازد. حق مصلحت‌اندیشی می‌تواند ابتکار عمل شورای نگهبان را تا آن حد بالا ببرد که آن‌چه را صلاح بداند تأیید و آن‌چه را به مصلحت نداند تکذیب نماید. بدون شک این معنا از نظارت استصوابی با فلسفه نظارت و روح اصل ۹۹ قانون اساسی مغایرت دارد و با حق حاکمیت مردم در تناقض است.

۲. نظارت بدون حق مصلحت‌اندیشی ناظر

در معنای دیگر، نظارت استصوابی به معنای آن است که ناظر باید اقدامات مجری انتخابات را با قوانین موجود تطبیق دهد؛ هر گاه اقدامات انجام‌شده را مغایر با قوانین ببیند، آن‌ها را ابطال و در صورت انطباق با قوانین، آن‌ها را تأیید نماید؛ بدون آن‌که مجاز باشد در تأیید یا رد اقدامات انجام‌شده مصلحت‌اندیشی کند یا در کارهای اجرایی انتخابات مداخله نماید. نظارت استصوابی به این معنا، با حق حاکمیت مردم سازگار است؛ زیرا ناظر، اختیارات خود را از قانون می‌گیرد و قانون نیز مصوب نمایندگان مردم است. در این معنا از نظارت، بر این نکته

تأکید می‌شود که ناظر استصوابی نمی‌تواند در اقدامات اجرایی دخالت کند و جای مجری یا متولی را بگیرد. همان‌طور که اشاره شد، در نظارت استصوابی، اقدامات مجری باید به تأیید و تصویب ناظر برسد. هر گاه ناظر اقدام مجری را مطابق با قوانین تشخیص ندهد، آن را ابطال خواهد کرد. در این صورت، مجری باید عمل فوق را بر اساس قانون انجام دهد. ناظر در این مرحله مجاز نیست به جای مجری، عمل مورد نظر را اجرا کند.

رد صلاحیت‌ها و اصل برائت

• **با توجه به اصل برائت، آیا می‌توان صلاحیت داوطلبان را با استناد به دلیل غیرقضایی رد کرد؟**

اصل برائت از اصول مسلم شرعی و عقلی است و قانون اساسی نیز به صراحت آن را بیان داشته است. اصل ۳۷ قانون اساسی می‌گوید: «اصل، برائت است و هیچ‌کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی‌شود، مگر این‌که جرم او در دادگاه صالح ثابت شود.» بنابراین در این مطلب تردیدی وجود ندارد، اما سخن در این است که مسأله بررسی صلاحیت داوطلبان هیچ ارتباطی با اصل برائت ندارد. نفی شایستگی برخی افراد برای انتخاب شدن، به معنای حکم به مجرم بودن آنان نیست. مواد ۲۸ و ۳۰ قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی در مورد داوطلبی مجلس شورای اسلامی می‌گوید:

ماده ۲۸: «انتخاب‌شوندگان هنگام ثبت‌نام باید دارای شرایط ذیل باشد:
۱. اعتقاد و التزام به اسلام و نظام جمهوری اسلامی ایران
۲. تابعیت کشور جمهوری اسلامی ایران
۳. ابراز وفاداری به قانون اساسی و اصل مترقی ولایت مطلقه فقیه
۴. حداقل مدرک دیپلم و یا معادل آن
۵. نداشتن سوء شهرت در حوزه انتخابیه
۶. سلامت جسمی در حد برخورداری از نعمت بینایی، شنوایی و گویایی
۷. حداقل سن ۳۰ سال تمام و حداکثر ۷۵ سال تمام.»

ماده ۳۰: «اشخاص زیر از داوطلب شدن نمایندگان مجلس محرومند:
۱. کسانی‌که در جهت تحکیم مبانی رژیم سابق نقش مؤثری داشته‌اند
۲. ملاکین بزرگ که زمین‌های موات را به نام خود ثبت کرده‌اند
۳. وابستگان تشکیلاتی و هواداران احزاب، سازمان‌ها و گروه‌هایی که غیرقانونی بودن آن‌ها از طرف مقامات صالحه اعلام شده است
۴. کسانی که به جرم اقدام علیه جمهوری اسلامی ایران محکوم شده‌اند
۵. محکومان به ارتداد، به حکم محاکم صالحه قضایی
۶. افرادی که به فساد مشهور بوده و متجاهر به فسق باشند
۷. محکومان به حدود شرعی، مگر آن‌که توبه آنان ثابت شده باشد
۸. قاچاقچیان مواد مخدر و معتادان به این مواد
۹. محجورین و کسانی‌که به حکم دادگاه، مشمول اصل ۴۹ قانون اساسی باشند
۱۰. وابستگان به رژیم سابق از قبیل اعضای انجمن‌های شهر و شهرستان، وابستگان به تشکیلات فراماسونری و هیأت رئیسه کانون‌های حزب رستاخیز و حزب ایران نوین و اعضای فعال آن‌ها، نمایندگان مجلس سنا و شورای ملی سابق، هم چنین مأموران ساواک
۱۱. محکومان به خیانت و کلاهبرداری، اختلاس، ارتشا، غصب اموال دیگران و محکومان به سوءاستفاده مالی به حکم محاکم صالحه قضایی.»

با نگاهی گذرا به آن‌چه در قسمت موانع (ماده ۳۰) ذکر شده است معلوم می‌شود که این موارد اغلب جرم هستند و روشن است که رد صلاحیت داوطلبان به استناد هر کدام از آن‌ها، به دلیل و مدرک معتبر نیاز دارد و بدون دلیل نمی‌توان صلاحیت اشخاص را رد کرد. در این‌گونه موارد، می‌توان گفت که اصل، برائت است، مگر آن‌که جرم شخص در دادگاه صالح ثابت شده باشد؛ اما در مورد شرایط انتخاب شدن (ماده ۲۸) چنین نیست. مواردی از قبیل عدم التزام به قانون اساسی یا ولایت مطلقه فقیه برای هیچ ایرانی جرم نیست و اصل برائت کیفری نیز هیچ ارتباطی به آن ندارد. هیچ‌کس در هیچ دادگاهی به اتهام عدم التزام به قانون اساسی یا ولایت‌فقیه مجرم شناخته نمی‌شود. اگر هم صلاحیت کسی به این دلیل رد شود، به معنای مجرم بودن او نیست. قانون‌گذار به دلیلی لازم دیده است که کارگزاران نظام جمهوری اسلامی ایران به قانون اساسی این نظام معتقد و ملتزم باشند. حال اگر کسی فاقد این شرط باشد، صلاحیت وی برای انتخاب شدن رد می‌شود و این هیچ ارتباطی به اصل برائت کیفری ندارد.

پی‌نوشت‌ها:

* برگرفته از کتاب شورای نگهبان، پرسش‌ها و پاسخ‌ها نوشته فرج‌الله هدایت‌نیا

«دیپلماسی دیجیتال»؛

حربه جدید کانادا برای

احیای «جنبش سبز»

در انتخابات ۱۳۹۲

■ **کانادا در آستانه انتخابات ریاست جمهوری در نظر دارد با استفاده از دیپلماسی دیجیتالی و رسانه‌های اجتماعی جنبش سبز را احیا کند.**

اشراف؛ «نشنال پست» کانادا گزارش داد «جان برد»، وزیر خارجه کانادا در کنفرانسی در تورنتو که با استفاده از رسانه‌های اجتماعی با مردم ایران تعامل خواهد کرد گفت کانادا باید از جنبش سبز حمایت بیشتری می‌کرد. این روزنامه عنوان کرده است که «جان برد»، وزیر خارجه کانادا در بچوحه علائم سرکوبی اپوزیسیون پیش از انتخابات ریاست جمهوری ماه بعد، دست دوستی به سوی ایرانی‌ها دراز کرد و آن‌ها را تشویق کرد که به «حکومت ایران» پایان دهند.

هدف کنفرانس گفت‌وگوی جهانی تورنتو

وی گفت این بار کانادا هم صدا با دموکراسی خواهان خواهد بود که اغلب ظالمانه در ایران سرکوب می‌شوند. هدف «کنفرانس گفت‌وگوی جهانی» در دانشگاه تورنتو تقویت صداهای دموکراسی‌خواه عمدتاً از طریق اینترنت پیش از انتخابات ۱۴ ژوئن است.

اتهامات وزیر خارجه کانادا علیه ایران

به گفته «جان برد»: «ما روی این موضوع توافق داریم که مردم ایران سزاوار آزادی و انتخابات آزاد هستند، نه بازی بی‌پایان تعویض عروسک‌های خیمه‌شب‌بازی ریاست جمهوری توسط آیت‌الله خامنه‌ای. نه ظهور دیکتاتوری نظامی روحانیون سرکوبگر». کانادا روابط دیپلماتیک خود با ایران را سپتامبر گذشته قطع کرد و نقض حقوق بشر، برنامه هسته‌ای، تهدید به نابودی اسرائیل و عدم امنیت سفارت کانادا در تهران را دلیل این امر اعلان نمود. دولت کانادا هم چنین رسماً ایران را اسپانسر دولتی تروریسم معرفی کرد. کانادا علاوه بر مشارکت در تحریم‌های سازمان ملل علیه ایران، نیروی قدس سپاه پاسداران و حزب‌الله را در قوانین کانادا را نیز به عنوان سازمان‌های تروریستی اعلام کرده است.

تلاش کانادا برای برقراری ارتباط با مردم ایران از طریق رسانه‌های اجتماعی
اما با نزدیک شدن به انتخابات ایران، او تاوا تلاش دارد با استفاده از رسانه‌هایی مانند فیس‌بوک و توئیتر به گفت‌وگوی مستقیم با مردم ایران پرداخته و حکومت را دور بزند. در این کنفرانس درباره اقتصاد ایران، آزادی سیاسی، برابری زنان و انزوای دیپلماتیک ایران بحث خواهد شد. شرکت‌کنندگان داخل ایران تشویق شده‌اند که از طریق کانال‌های مجازی مشارکت داشته باشند. مقامات دولت کانادا گفته‌اند ایران تلاش دارد دسترسی به اینترنت را محدود کند. هرکها نیز ممکن است به وب‌سایت کنفرانس حمله کنند که طی تنها چند روز تقریباً ۱۰۰۰ بار تلاش‌های ارتباطی با سوء‌نیت روبرو بوده است. وزیر خارجه کانادا در یادداشت‌های سخنرانی خود در «نشنال پست» از ایرانی‌ها خواسته ایرانی با فرهنگ سیاسی «جامعیت و آزادی» ترسیم کرده و مانع سوءاستفاده از قدرت شوند. برد اظهار داشت: «به اعتقاد من مردم ایران خواهان تغییر هستند». نشانه‌هایی وجود دارد که نشان می‌دهد ایران تلاش دارد با محدود کردن دسترسی به اینترنت و نظارت بر رسانه‌های اجتماعی در نتایج انتخابات پیش رو دست ببرد. «برد» گفت این سخت‌گیری‌ها نشان داد که حکومت از مردم ایران هراس دارد.

تبیین روند تاریخی تلاش دشمن برای هدایت انتخابات در ایران؛

انتخابات و پروژه براندازی در ایران

■ **مقابله دشمن با جمهوری اسلامی از روزهای آغازین انقلاب، با طیفی از اقدامات سخت نظامی آغاز و با تثبیت پایه‌های انقلاب، از طریق فروپاشی از درون و براندازی پیگیری شد. نوشتار پیش‌رو طی دو قسمت ارزیابی مختصری از پروژه براندازی در ایران ارائه می‌دهد.**

برهان؛ برای ورود به تبیین روند تاریخی تلاش دشمن برای براندازی در جمهوری اسلامی، به عنوان مقدمه، لازم است اشاره‌ای کوتاه به استراتژی نفوذ و استحاله داشته باشیم. نفوذ و استحاله پیچیده‌ترین گام دشمن برای براندازی جمهوری اسلامی از طریق قانونی و در شکل و شمایل انتخاباتی بود. اگر به روند استحاله نگاه کنیم، از سال‌های ابتدایی پیروزی انقلاب اسلامی و بلافاصله بعد از آن، که انواع کودتاهای سخت نظامی و سیاسی ناکام ماند و جنگ وارد مرحله فرسایشی گردید، این روند آغاز شد.

استحاله و فروپاشی از درون، یکی از شیوه‌های نوین براندازی است. براندازی از درون، در سیری تکوینی، با اضافه شدن نرم‌افزارهایی هم چون اصلاحات، نقش اصلی را در استحاله و فروپاشی بلوک شرق و شوروی سابق ایفا نموده بود و به عنوان یک الگوی موفق مورد توجه غرب برای مواجهه با جمهوری اسلامی بود. طبق نظر برخی از پژوهشگران، رویکرد فوق از سال ۱۳۶۲ کم‌کم دنبال شد و با اضافه شدن ابعاد پیچیده سیاسی

علوم انسانی به ویژه علوم سیاسی و فلسفه هستیم. این طیف تحت تعلیمات چهره‌هایی چون عبدالکریم سروش و حسین بشیریه، با تسلط بر علوم غربی در دو ساحت فلسفه اجتماعی و علوم سیاسی، در نتیجه جست‌وجویی برای راه یافتن به عرصه قدرت، به این نتیجه رسیدند که برداشتی از تجربیات مثبت تمدن غالب بشری (غرب) و درونی کردن آن‌ها، نسخه بازگشت به قدرت است و در همین راستا، تلاش کردند به تفتیق سه شکاف ملی، اسلامی و غربی اقدام کنند. تداوم این فرایند، منجر به این شد که این جریان، ضمن فضاسازی در کشور، با راه‌اندازی مراکز و بنیادهای به اصطلاح علمی و فرهنگی، در قالب

بنیادین، اهداف خود را پی بگیرند.

از مهم‌ترین محافل حلقه‌های مطالعاتی که تحلیلگران ونویسندگان، برآمدن گفتمان چرخش یافته‌چهره‌های شاخص حزب مشارکت و دیگر احزاب اصلاح‌طلب را ناشی از آن مراکز می‌دانند، می‌توان به حلقه کیان اشاره نمود. «حلقه کیان» به عنوان معروف‌ترین مرکز مطالعاتی تجدیدنظرطلبان، در مدت زمان نزدیک یک‌دهه، نقش حیاتی در بازنگری بسیاری از چهره‌های چپ ضدآمریکایی در تفکرات و ایده‌هایشان بازی کرد. در حقیقت، حلقه کیان، که ماحصل فکری آن ابتدا در ماهنامه کیهان فرهنگی و سپس در مجله کیان منتشر می‌شد، حلقه اتصال استحاله‌شدگان داخلی به

طراحان پروژه براندازی در خارج شد.

بعد از مرحله استحاله، نوبت مرحله نفوذ بود تا پروژه آمریکایی «مهار، استحاله و نفوذ»، که در دهه هفتاد به جد مورد توجه غرب قرار گرفت، تکمیل گردد. عوامل نفوذ بعد از فراغت از مباحث تثویریک، در قالب فتح سنگر به سنگر وارد کارزار سیاسی انتخاباتی شدند و طی یک فرایند، با کسب موفقیت اولیه، ابتدا پست ریاست جمهوری هفتم را تصاحب کردند و برای فتح مجلس ششم، شورای شهر و… خیز برداشتند.

از این‌جا به بعد، کارکرد انتخابات و رای مردم در پروژه فروپاشی و براندازی جمهوری اسلامی، جدی‌تر شد. در یک ارزیابی محتوایی از شکل اقدامات این جریان، به سهولت می‌توان دریافت که انتخابات نقش میانجی را برای آن‌ها بازی می‌کرد؛ به‌گونه‌ای که بلافاصله بعد از استقرار دولت اصلاحات، که محصول برنامه فوق‌الذکر بود، شیوه‌های دیگری چون کودتای به ظاهر دانشجویی ۱۸ تیر ۷۸ در دستور کار قرار گرفت و بعدها روندهای قانونی برای سرنگونی نظام باتکیه برانتخاب مردم در مجلس ششم پا گرفت؛ اقداماتی مانند لوایح دوگانه دولت اصلاحات راهی بود برای تصاحب نهادهایی که این جریان نمی‌توانست با ابزار انتخابات به آن‌ها دست یابد. در این میان، تحصن نمایندگان مجلس ششم، اولین گام برای انقلاب مخملین بود؛ چرا که قرار بود اعتصاب نمایندگان رد صلاحیت‌شده به تدریج، به کل جامعه سرایت یابد و فرایند انتخابات مجلس از مسیر قانونی خارج شود. با شکست طراحی آن‌ها در بحث تحصن، طبیعتاً لازم بود انقلاب نرم و

رنگین با کلید واژه تقلب انتخاباتی، مطرح شود.

در طول حاکمیت اصلاح‌طلبان در بین سال‌های ۱۳۷۶ تا ۱۳۸۴، تلاش گسترده‌ای صورت گرفت تا دولت اصلاحات نقش مرحله گذار را بازی کند و فرایند فروپاشی از درون، به وسیله سید محمد خاتمی عملی گردد. در همین زمینه، بحثی مطرح شد مبنی براین‌که خاتمی گورباچف ایران است و منظور از این ایده این بود که با حضور و نقش‌آفرینی خاتمی، فروپاشی نظام جمهوری اسلامی عملاً محقق خواهد شد.

رهبر معظم انقلاب در واکنش به این تئوری، در سخنان هوشمندانه‌ای به صراحت اعلام فرمودند که طراحان این طرح، تفاوت‌های ماهوی نظام اسلامی و نظام شوروی را نادیده گرفته‌اند. ایشان در همین زمینه، در دیدار با کارگزاران نظام فرمودند: «این‌ها در چند مورد اشتباه کردند: اشتباه اولشان این است که آقای خاتمی، گورباچف نیست. اشتباه دومشان این است که اسلام، کمونیسم نیست. اشتباه سومشان این است که نظام مردمی جمهوری اسلامی، نظام دیکتاتوری پرولتاریا نیست. اشتباه چهارمشان این است که ایران یکپارچه، شوروی متشکل از سرزمین‌های به هم سنجاق‌شده نیست. اشتباه پنجمشان این است که نقش بی‌بدیل رهبری دینی و معنوی در ایران، شوخی نیست.»

ادامه مطلب را در سایت برهان بخوانید.

■ **راضیه امیری رز** کارشناس مسائل سیاسی

تحلیل اظهارنظرهای اقتصادی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری؛

حمایت از تولید ملی در راهبرد اقتصادی نامزدها

■ **نامزد انتخابات ریاست جمهوری باید ضمن توجه به اقتضانات اقتصاد مقاومتی، بتواند با ریشه‌یابی دقیق اشکالات جامعه، به دور از تفکر مهندسی و با اصلاح نظام اداری و سیاسی و نگاه کل‌نگر و بلندمدت، توان ایجاد حماسه اقتصادی را در کشور ایجاد نماید.**

برهان؛ «البته اساس قضیه، امروز عبارت است از تولید ملی. علاج اصلی و بنیانی، عبارت است از تولید ملی؛ همانی که ما در شعار سال عرض کردیم: تولید ملی، کار و سرمایه ایرانی. گرانی را این از بین می‌برد، تولید را این افزایش می‌دهد، اشتغال را این به وجود می‌آورد، بیکاری را این از بین می‌برد، سرمایه‌های ملی را به کار می‌اندازد، روحیه استغای ملت ایران را تقویت می‌کند. مسئولین کشور در سطوح مختلف باید هر چه می‌توانند، به مسأله تولید ملی توجه کنند. البته خطاب ما در درجه اول به مسئولین درجه یک است در سطوح بالای کشوری؛ چه در مجلس، چه در دولت؛ لیکن سطوح بعدی، سطوح پایینی، سطوح استانی، همه باید توجه کنند.» (مقام معظم رهبری، ۹ مهر ۱۳۹۱)

بخش تولید و نقش مردم در فعالیت‌های اقتصادی، به بیانی مهم‌ترین جزو هر اقتصادی به‌شمار می‌آید که نیازمند توجه جدی مسئولان و گسترش هر چه بیشتر آن است. بخش تولید مهم‌ترین بخشی است که با معیشت مردم نیز رابطه

زیادی دارد و نیاز است که رئیس‌جمهور توجه بسیاری به آن داشته باشد؛ چرا که توجه به آن بسیاری از مشکلات کشور را مرتفع می‌کند. بر این اساس، در این یادداشت، به بررسی برنامه‌های نامزدهای ریاست‌جمهوری می‌پردازیم و برخی از ایرادات و نقاط قوت آن‌ها را بیان خواهیم کرد.

در میان نامزدها، آن‌هایی به جزئیات مسائل اقتصادی ورود پیدا کرده‌اند که سابقه فعالیت‌های اقتصادی داشته‌اند و آن‌هایی که سابقه‌ای در این زمینه ندارند، به بیان کلیات بسنده کرده‌اند. رئیس‌جمهور باید دیدی از بالا و جامع نسبت به مسائل داشته باشد و در حکم کسی باشد که می‌خواهد راه را باز کند تا فعالیت‌ها انجام شود. در این قسمت، با این رویکرد، در کنار توجه به برخی از مسائل تخصصی حوزه تولید کشور، به نقد برنامه‌های نامزدها می‌پردازیم.

۱. اظهاراتی که در ظاهر برای مخالفت با دولت فعلی بیان می‌شوند:

یکی از نامزدها در خصوص نقدینگی و تولید بیان کرده است: «در چنین شرایطی، تزریق نقدینگی به ملت موجب ایجاد تورم در جامعه شده و بنابراین اصلاح شرایط اقتصادی موجود، نیازمند رشد سرمایه‌گذاری است.» بسیاری دیگر از نامزدها نیز مشابه چنین سخنی را بیان کرده‌اند. این سخن که مانباید نقدینگی راه مردم‌انتقال دهیم، لزوماً سخن صحیحی نیست. بسیاری از این اظهارنظرها کاملاً وجه سیاسی دارند و به خاطر مخالفت با عملکرد دولت فعلی بیان می‌شوند. رئیس‌جمهور آینده باید به ملاحظات رئیس‌جمهور قبلی توجه داشته باشد. سؤال اساسی در خصوص هدفمندی یارانه‌ها این است که چرا با وجود این‌که قبلاً همین یارانه به بخش‌های مختلف پرداخت می‌شده و حال به‌صورت نقدی توزیع می‌شود، باعث ایجاد تورم شده است؟ آیا مشکل در پرداخت نقدی است یا در عدم پرداخت سهم تولید؟

۲. عدم درک مشکلات اجرا:

مسأله دیگر در بُعد رشد سرمایه‌گذاری است. این‌که رشد سرمایه‌گذاری به تولید کمک می‌کند یک مسأله بسیار ساده از نظر اقتصادی است. مطمئناً رئیس‌جمهور فعلی نیز به این مسأله واقف بوده و تلاش‌های زیادی در این خصوص انجام

داده است؛ اما سؤال اصلی این است که آیا اساساً مشکل در عدم اهتمام دولت در رشد سرمایه‌گذاری است؟ یا مشکل در ضعف بخش خصوصی است یا مشکلات تولیدی وجود دارد و بسیاری از مسائل دیگر که شاید بسیاری از اقتصاددانان به آن‌ها توجه نکنند و نیاز باشد که رئیس‌جمهور به آن‌ها واقف باشد تا مسیر رشد و توسعه ایجاد شود. به عبارت دیگر، پاسخ مشکلات کشور در جواب‌های ساده و عامیانه نیست. باید ریشه‌شناسی دقیق‌تری در این خصوص انجام شود. پاسخ به چنین سؤالاتی است که رئیس‌جمهور مخاطب آن‌ها است و باید به آن‌ها توجه شود و متأسفانه در صحبت‌های نامزدها کمتر مشاهده می‌شود.

۳. اصلاح ساختار مقدم بر اصلاح سیاست‌ها

نقطه قوت برخی از نامزدها، در بیان برخی از جزئیات و نکاتی است که مدنظر این تحلیل است. نامزدی که خوددستی در مبارزه با مفاسد اقتصادی داشته بیان کرده است: «راه حل اقتصاد کشور تولید است. البته تولید و اقتصاد به چند زیرساخت نیاز دارد که اصلاح نظام اقتصادی و اصلاح نظام اداری از جمله این زیرساخت‌ها است. تا فساد از نظام اداری و نظام اقتصادی رخت برنبندد توان ایجاد یک حماسه اقتصادی را نخواهیم داشت. در نظام اقتصادی باید نظام بانکی، مالیاتی، بیمه، گمرک، عوارض، تعرفه‌ها و… اصلاح شود. در حوزه اداری نیز تا زمانی‌که با فساد و گستردگی و پرهزینه بودن نظام اداری مبارزه نشود، عملاً قادر نخواهیم بود قدرت اقتصادی در کشور ایجاد کنیم. اگر در این عرصه‌ها موفق شویم، می‌توانیم دیپلماسی خود را نیز جلو ببریم؛ چرا که زبان دنیا قدرت است و ما تا زمانی‌که قدرتمند نشویم، نمی‌توانیم کاری را در عرصه سیاست خارجی پیش ببریم.»

۴. تفکر مهندسی ضربه‌ای بر تولید ملی

تفکر مهندسی حاکم بر اقتصاد کشور، از دیگر مسائلی است که متأسفانه در نظرات نامزدها موج می‌زند. یکی از نامزدهای احتمالی، که سابقه وزارت هم دارد، بیان کرده است: «در سال‌های اخیر، ۸۰ میلیارد دلار فروش نفت داشتیم که اگر ۲۰ درصد آن به صندوق ذخیره ملی واریز شود، با قیمت ارز مبادلاتی، مبلغ ۵۰ هزار میلیارد تومان

می‌شود و با توجه به این‌که امروز ایجاد شغل در کشور حدوداً ۵۰ میلیون تومان هزینه دارد، با این ۵۰ هزار میلیارد تومان می‌توان در سال یک میلیون شغل ایجاد کرد.» این سخن اگرچه در ظاهر سخنی صحیح به نظر می‌رسد، اما یکی از ایرادات اصلی ناظر بر تفکرات مسئولان اجرایی است. رئیس‌جمهور باید توجه داشته باشد که محاسبات ساده لزوماً صحیح نخواهد بود. اگر چنین محاسبات ساده‌ای عملیاتی بود، طرح بنگاه‌های زودبازده نیز به جواب مناسب دست می‌یافت. رئیس‌جمهور باید توجه داشته باشد ملاحظات اجرا نکته‌ای است که بسیاری از سرمایه‌گذاری‌ها و اهداف را منحرف می‌کند و قوت رئیس‌جمهور در این است که به چنین ملاحظات‌تی توجه داشته باشد.

۵. عدم اهتمام کاربردی در حمایت از بخش خصوصی

کاهش هزینه‌های تولید از طریق کاهش هزینه‌های تأمین مالی و متنوع‌سازی نحوه تأمین مالی پروژه‌ها و طرح‌ها، در کنار توجه به توانمندسازی بخش خصوصی، از برنامه‌های اصلی کاندیدای اصلاح‌طلب در خصوص حمایت از تولید است. توانمندسازی بخش خصوصی در جهت حضور حداکثری در اقتصاد کشور و مدیریت منابع کشور برای کمک به این بخش، از ملزومات اقتصاد ایران است؛ اما متأسفانه عدم اهتمام جدی مسئولان در کنار نبود برنامه‌ریزی صحیح و مداوم در گسترش این بخش، سبب شده است تا این طرح‌های حمایتی کمتر اجرایی شوند و حمایت از بخش خصوصی، طبلی توخالی باشد که هراز گاهی نواخته می‌شود.

بسیاری از طرح‌ها نیازمند ریل‌گذاری دولت جهت حرکت مناسب قطار خصوصی‌سازی است که متأسفانه چنین ایده‌ها و طرح‌های منسجمی در میان تصمیم‌سازان کشور وجود ندارد و حمایت به جایی از این بخش صورت نمی‌گیرد.

ادامه مطلب را در سایت برهان بخوانید.

■ **مرتضی غضنفرنژاد** پژوهشگر مسائل اقتصادی

جایگاه نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری در ایران

مراجع اعمال نظارت بر انتخابات در کشورهای جهان

اتریش: دادگاه قانون اساسی که اعضای آن با پیشنهاد هیأت دولت و با حکم رئیس جمهور و به وسیله مجلس ملی و شورای فدرال انتخاب می‌شوند، بر صحت انتخابات نظارت دارند

فیلیپین: دادگاه قانون اساسی وظیفه نظارت بر انتخابات و مصوبات مجلس را دارد

قرقیزستان: قانونی بودن انتخابات ریاست جمهوری را دادگاه قانون اساسی انجام می‌دهد

بلغارستان: هرگاه صحت انتخابات مورد تردید باشد، موضوع می‌تواند طبق قانون به دادگاه قانون اساسی احاله گردد

سوریه: در صورتی که طبق تحقیق و گزارش دادگاه عالی قانون اساسی، صحت انتخابات مربوط به نماینده‌ای مخدوش باشد، مراتب ظرف یک ماه به وی ابلاغ و از کار برکنار می‌شود

آلمان: هرگاه به تصمیم‌های مجلس نمایندگان در موارد تأیید یا رد اعتبارنامه نماینده و یا سلب مصونیت و عزل وی اعتراضی وجود داشته باشد، رسیدگی به آن بر عهده دادگاه قانون اساسی است

فرانسه: طبق اصل ۵۸ قانون اساسی فرانسه، شورای قانون اساسی بر حسن اجرای قانون انتخابات ریاست جمهوری نظارت می‌کند. این شورا به اعتراضها رسیدگی و نتایج انتخابات را اعلام می‌نماید

ژاپن: تأیید انتخابات افراد منتخب و تصویب اعتبارنامه آنها بر عهده مجلس مربوطه و با اکثریت آرای حاضرین است. سلب نمایندگی آنها نیز به همین شکل، اما با اکثریت دوسوم آرای حاضرین انجام می‌گیرد

ایتالیا: مجلس نمایندگان و مجلس سنا در خصوص صحت اعتبارنامه اعضای خود و هم در مورد علل مغایرت یا عدم صلاحیت اعضا بر آرای احراز سمت نمایندگی تصمیم‌گیری می‌نمایند

نروژ: به نمایندگان منتخبی اعتبارنامه اعطا خواهد شد که توسط مجلس مورد بررسی و تصویب قرار خواهند گرفت

آمریکا: مجلس نمایندگان، خود صلاحیت رسیدگی به صحت یا عدم صحت انتخابات نمایندگان و تعیین شرایط انتخاب شدن را دارد

دانمارک: مجلس خود، اعتبار انتخاب نمایندگان را تعیین می‌کند و در مورد صلاحیت نمایندگی و از دست دادن صلاحیت مزبور در خصوص هر یک از نمایندگان تصمیم‌گیری می‌نماید

مصر: رأی‌گیری با نظارت اعضای یک ارگان قضایی صورت می‌گیرد. برای رسیدگی به اعتبارنامه نمایندگان، تنها ارگان صالح خود مجلس است

کانادا: از مهم‌ترین اختیارات مجلس عوام کانادا، اختیار تأسیسی یعنی امکان تغییر و اصلاح بخشهای انتطاف‌پذیر قانون اساسی، تأیید اعتبارنامه نمایندگان و برکناری آنها است

رومانی: مجمع بزرگ ملی در صحت یا عدم صحت انتخاب هر نماینده تصمیم می‌گیرد. این مجمع قانونی بودن انتخاب هر نماینده را بررسی می‌نماید و نسبت به صحت یا ابطال انتخاب وی تصمیم می‌گیرد. در مورد ابطال انتخاب یک نماینده، حقوق و وظایف نمایندگی وی از لحظه ابطال قطع می‌گردد

انگلستان: در انگلستان، نخست‌وزیر، وزیر کشور را تعیین می‌کند و وزارت کشور، طبق قانون، مسئولیت نظارت عالی بر بررسی و تأیید و رد صلاحیت‌های نامزدهای نمایندگی مجلس را بر عهده دارد

آمریکا: براساس قانون اساسی ایالات متحده آمریکا، شخص پس از مبارزه انتخاباتی در درون احزاب (عمالو حزب جمهوری خواه و دموکرات) و تعیین نامزدهای هر یک از احزاب برای هیأت نمایندگان، مردم هیأت انتخاب‌کنندگان رئیس جمهوری را بر می‌گزینند. نظارت قانونی بر این روند به وسیله وزارت کشور صورت می‌گیرد

فرانسه: وزارت کشور نظارت بر بررسی صلاحیت نامزدهای ریاست جمهوری و نمایندگی مجلس را بر عهده دارد. کسانی به انتخابات راه می‌یابند که وزارت کشور در نهایت صلاحیت آنها را تأیید کند

ترکیه: شورای عالی انتخابات تمامی اقدام‌های اجرایی را به منظور تضمین برگزاری مناسب و منظم انتخابات از آغاز تا پایان به انجام رسانده، تحقیق و تصمیم درباره شکایتهای رسیده در مورد تخلفهای قبل و بعد از رأی‌گیری و تعیین انتخاب مجدد اعضای مجلس اعلا ملی ترکیه را اتخاذ می‌نماید. هیچ اعتراضی از سوی هیچ مقامی به تصمیم شورای عالی انتخابات وارد نیست

دادگاه قانون اساسی

شورای قانون اساسی

مجلس

وزارت کشور

شورای عالی انتخابات

نظارت شورای نگهبان

چرایی نظارت

نظارت بر انتخابات باهدف تضمین سلامت آن انجام می‌گیرد تا فرآیند برگزاری انتخابات مطابق با موازین قانونی باشد و از حق مردم در تعیین سرنوشت خود در برابر انحراف‌ها، تخلف‌ها و احياناً تقلب‌های انتخاباتی، صیانت و پاسداری شود. از این روست که «نظارت بر اجرای انتخابات» اصل پذیرفته شده‌ای در تمامی جوامع - با هر درجه از مردم سالاری - است و هیچ نظام انتخاباتی در دنیا وجود ندارد که فاقد مکانیسم نظارتی و «مدیریت تضمین سلامت انتخابات» در کنار مکانیسم اجرایی یعنی «مدیریت اجرایی انتخابات» باشد.

چگونگی نظارت

نظارتی - عام و مطلق - است که شامل تمام مراحل انتخابات از ابتدا تا انتهای آن می‌شود و اختصاص به زمان برگزاری انتخابات ندارد بلکه شامل تعیین زمان برگزاری، ثبت نام نامزدها و تشخیص صلاحیت ورد و تأیید آنها و نیز انجام رأی‌گیری و تشخیص صحت و عدم صحت آن و اعلام صحت و ابطال آن در همه حوزه‌های انتخابیه می‌شود

اصل ۹۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

شورای نگهبان نظارت بر انتخابات مجلس خبرگان رهبری، ریاست جمهوری، مجلس شورای اسلامی و مراجع به آرای عمومی و همه پرس‌ی را بر عهده دارد

ماده ۳۱ قانون انتخابات ریاست جمهوری

بر اساس ماده ۳۱ قانون انتخابات ریاست جمهوری، وزارت کشور مأمور اجرای انتخابات ریاست جمهوری بوده و مسئول صحت جریان انتخابات است. اما نهاد ناظر بر انتخابات بر اساس قانون اساسی و سایر قوانین، شورای نگهبان است

هدف از نظارت

- تضمین سلامت انتخابات
- اطمینان به نتایج انتخابات
- اعمال صحیح مشارکت مردم در امور سیاسی

لزوم نظارت

- جلوگیری از ورود افراد فاقد صلاحیت در عرصه رقابتهای انتخاباتی جهت کسب مناصب عالی کشوری
- مردم با اطمینان از اعمال نظارت شرعی و قانونی شورای نگهبان در احراز صلاحیت نامزدهای حاضر در صحنه انتخابات، از میان صالحین مورد تأیید نهاد یاد شده، اصلح را انتخاب می‌کنند.

انتخابات ریاست جمهوری

نظارت

- شورای نگهبان
- هیأت مرکزی نظارت
- هیأت‌های نظارت

نظارت بر رأی‌گیری

نظارت بر شمارش آرا

اجرا

- وزارت کشور
- ستاد انتخابات
- هیأت‌های اجرایی

رأی‌گیری

شمارش آرا

داوطلبان

نامزدهای نهایی

تأیید نهایی انتخابات

ثابت نام

نظارت

بررسی صلاحیت

ماده ۱: طبق اصل ۹۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران شورای نگهبان نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری را بر عهده دارد

ماده ۲: شورای نگهبان قبل از شروع انتخابات دو نفر از اعضاء خود و پنج نفر از افراد مسلمان و مطلع و مورد اعتماد دارای حسن سابقه را با اکثریت مطلق آرای اعضای شورای نگهبان به عنوان هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات ریاست جمهوری و سه نفر به عنوان عضو علی‌البدل انتخاب و به وزارت کشور معرفی می‌نماید

ماده ۳: شورای نگهبان می‌تواند محل کار هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات را در وزارت کشور قرار دهد

ماده ۴: هیأت مرکزی نظارت، بر کلیه مراحل انتخابات و جریانهای انتخاباتی و اقدامات وزارت کشور و هیأت‌های اجرایی که در انتخابات مؤثر است و آنچه مربوط به صحت انتخابات می‌شود نظارت خواهد کرد

ماده ۵: هیأت مرکزی نظارت بر انتخابات باید برای هر شهرستان ناظر یا ناظرین با شرایط مذکور در ماده ۲ جهت نظارت بر انتخابات تعیین کند

ماده ۶: هیأت مرکزی نظارت یا ناظرین که در سراسر کشور بر کیفیت انتخابات نظارت کامل دارند، هر مورد که سوء جریان یا تخلفی را مشاهده کنند کتبا تذکر خواهند داد. فرمانداران و بخشداران موظفند بلافاصله بر اساس قوانین مربوطه نسبت به رفع اشکالات مطروحه اقدام نمایند. و چنانچه مسئولین وزارت کشور نظرات آنان را ملحوظ ندارند ناظرین مراتب را به هیأت مرکزی نظارت شورای نگهبان گزارش خواهند کرد

ماده ۷: شورای نگهبان در کلیه مراحل در صورت اثبات تخلف با ذکر دلیل نسبت به ابطال یا توقف انتخابات در سراسر کشور و یا بعضی از مناطق اتخاذ تصمیم نموده و نظر خود را از طریق رسانه های همگانی اعلام می‌نماید و نظر شورای نگهبان در این مورد قطعی و لازم‌الاجرا است و هیچ مرجع دیگری حق ابطال یا متوقف کردن انتخابات را ندارد

ماده ۸: پس از صدور دستور شروع انتخابات از طرف وزارت کشور چنانچه شورای نگهبان در کیفیت انجام مقدمات انتخابات از قبیل تعیین هیأت اجرایی، نحوه تبلیغات و مانند آن تخلفاتی مشاهده کند که به صحت انتخابات خدشه وارد سازد انتخابات را متوقف و مراتب را به وزارت کشور اعلام می‌دارد

ماده ۹: در مواردی که توقف یا ابطال بنا به نظر شورای نگهبان در تعیین رئیس جمهور مؤثر باشد قبل از اعلام نتایج کل انتخابات، در اولین فرصت، اخذ رأی در آن مناطق ادامه یافته یا تجدید خواهد شد

ماده ۱۰: در مواردی که ناظر یا ناظرین در مرکز شهرستان و بخشهای تابعه، نتایج انتخابات یک یا چند صندوق شعب اخذ رأی را منطبق با قانون تشخیص ندهند موضوع را با ذکر دلیل در هیأت اجرایی محل مطرح خواهند کرد، در صورتی که هیأت اجرایی مذکور نظر آنان را نپذیرد، مراتب به هیأت مرکزی نظارت انتخابات ریاست جمهوری ارجاع خواهد شد و نظر این هیأت با تأیید شورای نگهبان قطعی و لازم‌الاجرا است

ماده ۱۱: هیأت‌های اجرایی موظفند یک نسخه از صورت جلسه اقدامات خود را به ناظر یا ناظرین تسلیم نمایند. در مواردی که امضای هیأت‌های اجرایی در قانون انتخابات پیش‌بینی شده است امضای ناظر یا ناظرین نیز لازم است

ماده ۱۲: وزارت کشور موظف است قبل از صدور دستور انتخابات در سراسر کشور مراتب را به تأیید شورای نگهبان برساند

قانون نظارت شورای نگهبان بر انتخابات ریاست جمهوری

گرافیک اطلاع‌رسان: مریم سلیمی و بهروز مظلومی فر Nasimonline.ir

۲۱ خرداد ۱۳۹۲ شماره ۱۰ هفته‌نامه مجتمع رسانه‌ای اطلس

۲۰ خرداد ۱۳۹۲ شماره ۱۰ هفته‌نامه مجتمع رسانه‌ای اطلس

مهم‌ترین مصوبات مجلس در اول خرداد ماه // پرداخت حقوق کلیه کارکنان قراردادی دانشگاه‌ها، توسط وزارت اقتصاد / موافقت با انتقال صندوق بازنشستگی کارکنان صنعت فولاد با کلیه وظایف به وزارت تعاون / نظارت دیوان محاسبات بر شرکت‌های در حال واگذاری.

مدیرعامل بورس کالا از اخراج، تعلیق و لغو پذیرش شرکت‌هایی که به تعهدات خود عمل نکنند، در تالار این بورس خبر داد و گفت: برخی از شرکت‌ها باید ۷۰ درصد تولیدات خود را در بورس عرضه کنند، در بورس کالا عرضه‌کنندگان و مصرف‌کنندگان می‌توانند به سادگی معاملات خود را انجام دهند.

اسدالله عباسی، وزیر کار در حاشیه جلسه هیأت دولت، از پرداخت مابه‌التفاوت افزایش حقوق بازنشستگان تأمین اجتماعی تا پایان خرداد خبر داد و گفت: در تلاش هستیم تا پایان فعالیت دولت، علاوه بر بازنشستگان، فرزندان و اعضای خانواده آن‌ها را نیز تحت پوشش بیمه تکمیلی قرار گیرند.

رئیس کمیسیون تلفیق مجلس با بیان این‌که برای مشخص شدن تغییرات ساختاری بودجه باید ارقام پیشنهادی دولت و مجلس مقایسه شود، گفت: دولت مدعی شد، بدهی بدون اجازه قانون‌گذار ایجاد نمی‌کند؛ در صورتی که ۳/۵ میلیارد دلار از صندوق توسعه برداشت کرد.

عباس علی‌دادی، ناظر گمرکات هرمزگان با بیان این‌که از ابتدای امسال تاکنون ۲۶۵۲ تن کره در گمرک شهید رجایی بندرعباس ترخیص شده است، گفت:

وزیر صنعت با بیان این‌که این وزارتخانه

۱۵۹۲ تن کره به ارزش هشت میلیون و ۲۰۵ هزار دلار نیز در حال پیگیری امور گمرکی برای ترخیص است.

بانک مرکزی اعلام کرد: کلیه صرافی‌های دارای مجوز از بانک مرکزی موظف هستند هنگام خرید و فروش ارز (۳۰۰ دلار به بالا) اطلاعات خرید و فروش را در سیستم «ساتنا» وارد کرده و به مشتریان فاکتور مهور به مهر صرافی بدهند.

مسئول کمیته مزد شورای عالی کار در گفت‌وگو با «نسیم»، به افزایش تورم اشاره کرد و گفت: بانک مرکزی نرخ تورم در کشور را ۳۳/۵ درصد اعلام کرده است در حالی‌که جامعه تورم ۴۵ درصد را تحمل می‌کند؛ میانگین افزایش حقوق کارگران ۲۰ درصد بوده و ۲۵ درصد نیست.

وزیر صنعت با صدور احکام جداگانه‌ای آقایان «سید مسعود موحدی» را به عنوان رئیس و «سید علیرضا شجاعی» را به عنوان دبیر ستاد برنامه راهبردی صنعت، معدن و تجارت منصوب کرد.

فریبرز واحدی، قائم مقام وزیر راه و شهرسازی در استان تهران از تکمیل ظرفیت مسکن ویژه سایت تهرانسرخبر داد و گفت: ۲۵۶۰ واحد ظرفیت مسکن ویژه در سایت تهرانسرخ است که طی دو دوره ثبت نام این ظرفیت پر شده است.

مدیرعامل شرکت سنگ زاگرس با اشاره به این‌که در حادثه آتش‌سوزی معدن سنگ «ده بید» بیش از ۸۰ میلیارد تومان خسارت به این شرکت وارد شد، گفت: هم‌اکنون اغلب متهمان این حادثه آزاد هستند و بالاترین قراره‌ای که برای آن‌ها صادر شده، ۶۰۰ میلیارد تومان است.

دو شرکت تولیدکننده تجهیزات پزشکی و یک شرکت تولیدکننده نئوپان به دلیل افزایش خودسرانه قیمت و عدم ثبت در سامانه ۱۲۴ سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان به پرداخت بیش از شش میلیارد ریال جزای نقدی محکوم شدند.

بررسی رویکرد انقباضی در قانون بودجه ۱۳۹۲

تجربه سالیان گذشته نشان داده که دولت اغلب بر مبنای همین درآمدهای غیرواقعی اقدام به آغاز طرح‌های عمرانی جدیدی می‌نماید اما با عدم تأمین اعتبارات لازم، این پروژه‌ها معطل مانده یا نیمه‌کاره رها می‌شوند که علاوه بر افزایش طول عمر پروژه‌ها، باعث ایجاد خسارت‌های مالی هنگفتی در کشور می‌گردد؛ ضمن این‌که باعث بدهکار شدن دولت به پیمانکاران عمرانی نیز می‌شود.

تبیین؛ قانون بودجه، مهم‌ترین سند سالیانه کشور و نشان‌دهنده دخل و خرج دولت طی یک سال مالی است. در این سند، برآوردی از منابع مالی که دولت در سال پیش‌رو به دست خواهد آورد ارائه می‌شود و بر مبنای آن برای هزینه‌هایی که دولت حق دارد انجام دهد سقفی تعیین می‌گردد.

به دلیل اهمیت سند بودجه و تأثیر آن بر کلیه متغیرهای کلان اقتصادی، در این گزارش قصد داریم ضمن در نظر گرفتن شرایط خاص اقتصادی کشور، رویکرد لایحه بودجه سال ۱۳۹۲ را از حیث انبساطی یا انقباضی بودن مورد نقد و بررسی قرار دهیم. بدین منظور و جهت آشنایی مخاطبان، در ابتدا به معرفی بخش‌های منابع و مصارف بودجه و برخی از اصطلاحات آن می‌پردازیم:

سند بودجه شامل دو بخش بودجه عمومی دولت و بودجه شرکت‌های دولتی می‌شود. از آن‌جا که فرض بر آن است که شرکت‌های دولتی هریک حساب‌های مستقلی دارند و منابع و مصارف آن‌ها با هم برابر است، لذا در تحلیل بودجه عموماً تنها به تحلیل بودجه عمومی دولت بسنده می‌شود و هم‌چنین این بخش در مجلس مورد بحث و بررسی قرار می‌گیرد. در این گزارش در اقتصاد ایران، منابع بودجه عمومی دولت به صورت زیر به سه بخش تفکیک می‌گردد:

۱. درآمدها: درآمدهای دولت شامل انواع درآمدهای مالیاتی مثل مالیات بر درآمد، مالیات بر واردات (تعرفه) و مالیات بر شرکت‌ها، سود سهام شرکت‌های دولتی و درآمدهای حاصل از ارائه خدمات دولتی می‌باشد.

۲. واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای: منظور از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای، فروش سرمایه‌هایی است که نگهداری آن در اختیار دولت است. عمده‌ترین قلم از این ردیف را منابع حاصل از فروش نفت و فرآورده‌های نفتی تشکیل می‌دهد و جزو بسیار ناچیزی هم از فروش دارایی‌های دولت (مثل املاک و ساختمان‌های دولتی و ...) حاصل می‌گردد.

۳. واگذاری دارایی‌های مالی: منظور از واگذاری دارایی‌های مالی آن دسته از منابع است که یا در قبال آن‌ها برای دولت تعهداتی در آینده ایجاد می‌شود؛ مانند استقراض از بانک‌های داخلی و خارجی و فروش اوراق مشارکت؛ و یا شامل برداشت دولت از ذخایر مالی کشور می‌باشد مثل برداشت از حساب ذخیره ارزی. هم‌چنین فروش سهام شرکت‌های دولتی (خصوصی‌سازی) نیز در این دسته قرار می‌گیرد.

گرچه سهم هر بخش از کل بودجه دولت در سال‌های مختلف متفاوت بوده است، اما میانگین سال‌های ۱۳۹۰-۱۳۸۴ نشان می‌دهد که در عمل حدود ۴۳٪ منابع دولت از راه کسب درآمدها، ۲۳٪ از واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و ۲۴٪ از محل واگذاری دارایی‌های مالی تأمین شده است.

نکته‌ای که در این جا باید بدان اشاره شود این است که درصد تحقق واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای در اغلب اوقات مطابق پیش‌بینی‌های صورت گرفته بوده است، اما درآمدها و واگذاری دارایی‌های مالی اغلب کمتر از میزان پیش‌بینی شده محقق می‌گردد، یعنی در پیش‌بینی‌های انجام گرفته در مورد این دو قسمت، بیش برآورد می‌شود.

• سهم درآمدهای مالیاتی و درآمدهای حاصل از مالکیت، به صورت درصد از درآمدها بیان شده است

جدول ۲. سهم درآمدهای نفتی از منابع عمومی دولت

عنوان	ارزش (هزار میلیارد تومان)	سهم از کل
منابع حاصل از نفت و فرآورده‌های نفتی	۸۱۶۵	۳۹/۵٪
منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها	۰/۱۵	۰/۹٪
سود سهام شرکت‌های مرتبط با نفت و بانک مرکزی	۲/۶	۳/۷٪
مالیات عملکرد شرکت‌های مرتبط با نفت و بانک مرکزی	۱/۳	۱/۸٪
مجموع	۱/۹۰	۵۴/۰٪
کل درآمدها	۸۱۶۶	

جدول ۱. پیش‌بینی درآمدها در لایحه بودجه سال ۱۳۹۲

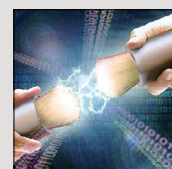
عنوان	ارزش (هزار میلیارد تومان)	سهم از کل
قسمت اول: درآمدها	۰/۹۲	۵/۱٪
درآمدهای مالیاتی	۰/۵۳	۵/۶٪
درآمدهای حاصل از مالکیت دولت	۰/۳۳	۳/۹٪
قسمت دوم: واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای	۴/۶۷	۴۰/۴٪
قسمت سوم: واگذاری دارایی‌های مالی	۵/۷	۴/۵٪
مجموع	۸۱۶۶	۱۰۰٪

شرکت‌های متخلف از بورس کالا اخراج می‌شوند

پرداخت مابه‌التفاوت افزایش حقوق بازنشستگان تا پایان خرداد

مجوز به وزارت ارتباطات برای سرمایه‌گذاری در پروژه‌های فیبر نوری

فشارهای اقتصادی دشمنان نتیجه عکس داده است

اقتصادی

میزان وابستگی بودجه به نفت

ذکر این نکته خالی از لطف نیست که سهم نفت از بودجه سالیانه دولت، منحصر به آن چه تحت عنوان «واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای» ثبت می‌شود نیست. در حقیقت واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای تنها آن بخشی از پول نفت است که به‌صورت مستقیم در بودجه سنواتی کشور درج می‌شود، اما منابع دیگری هم هستند که علی‌رغم این‌که از راه فروش نفت حاصل شده‌اند، اما در قسمت‌های دیگری ثبت می‌گردند. به‌عنوان مثال برداشت از حساب ذخیره ارزی، منابع حاصل از هدفمندی یارانه‌ها، سود سهام و مالیات عملکرد شرکت‌های مرتبط با نفت و سود سهام و مالیات عملکرد بانک مرکزی از این دست می‌باشند که علی‌رغم ماهیت نفتی‌شان، در بخش‌های دیگری از بودجه ثبت شده‌اند.

در این قسمت جدول وجود دارد. لطفا کار شود.

به‌علاوه بخش‌های دیگری از منابع بودجه هم به‌طور غیرمستقیم تابع میزان درآمدهای نفتی است، به‌عنوان مثال مالیات بر واردات (تعرفه گمرکی) که حدود یک‌سوم درآمد مالیاتی دولت را تشکیل می‌دهد، تابع میزان واردات و در حقیقت تابع میزان درآمدهای نفتی می‌باشد.

با توجه به موارد فوق‌الذکر، سهم بخش نفت در بودجه سنواتی کشور، بسیار بیشتر از ۲۳٪ متوسط واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای است و اغلب بین ۷۰–۵۰ درصد بودجه دولت از درآمدهایی با ماهیت مستقیم نفتی تشکیل می‌شود.

مصارف عمومی دولت

در سند بودجه، مصارف دولت نیز به‌صورت زیر به سه بخش تفکیک می‌گردند:

۱. هزینه‌ها: این بخش شامل مواردی مانند پرداخت حقوق و دستمزد کارمندان دولتی، یارانه‌ها، هزینه برای رفاه اجتماعی و استفاده دولت از کالاها و خدمات می‌شود.

۲. تملک دارایی‌های سرمایه‌ای: منظور از تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، آن دسته از پروژه‌های عمرانی است که دولت دستور ساخت و احداث آن‌ها را می‌دهد و هزینه‌های آن را پرداخت می‌کند و در نهایت مالک آن می‌شود. ساخت انواع راه‌ها، سدها، بیمارستان‌ها، مدارس و … از این دست می‌باشد.

۳. تملک دارایی‌های مالی: منظور از تملک دارایی‌های مالی بازپرداخت دیونی است که از سال‌های قبل برای دولت ایجاد شده است. بازپرداخت تسهیلات بانکی، بازپرداخت اصل اوراق مشارکت و واگذاری سهام در این بخش جای می‌گیرند.

اغلب هزینه‌های دولت مطابق با آن چه در سند بودجه درج می‌شود انجام می‌گیرد و انحرافی از آن وجود ندارد. به بیان آماری در ۱۶ سال گذشته، میزان تحقق هزینه‌ها در مقایسه با سقف تعیین شده در بودجه به‌طور متوسط ۹۷٪ بوده است؛ در حالی‌که به‌طور متوسط تنها ۷۰٪ پول طرح‌های عمرانی و بازپرداخت دیون دولت داده شده‌است. لذا مشاهده می‌شود که دولت بدهی بالایی به پیمانکاران و هم‌چنین به نظام بانکی دارد که علاوه بر این‌که در نظام اقتصادی کشور اخلال ایجاد می‌کند، باعث خسارت به دولت نیز می‌گردد. بر اساس گزارش مرکز پژوهش‌های مجلس، درده سال گذشته به‌دلیل بدحسابی‌های دولت در قرارداد با پیمانکاران، حدود ۶۰ هزار میلیارد تومان از بابت هزینه‌های تعدیل پروژه‌ها، به کشور خسارت وارد شده‌است.

ادامه مطلب را در سایت تبیین بخوانید.

■ **امیرعباس سالارکیا** کارشناس مسائل اقتصادی

خلق حماسه سیاسی و اقتصادی و الزامات آن در گفت‌وگو با دکتر

«عبدالملکی»:

نقش مردم و دولت در حماسه سیاسی و اقتصادی

- حرکت دولت و مردم در شرایط کنونی باید در راستای یکدیگر و در جهت خلق حماسه سیاسی و اقتصادی باشد؛ به‌طوری که دولت با تنظیم فرایندهای اقتصاد و اتخاذ رویکرد سیاسی مناسب با تقویت بنیان‌های اقتصاد داخلی، عزم ملی و سرمایه اجتماعی، موجبات عزت هر چه بیشتر ملت ایران را در عرصه بین‌المللی فراهم آورد.**

برهان؛ دکتر حجت‌الله عبدالملکی، عضو هیأت‌علمی دانشگاه امام صادق (علیه‌السلام)، در اظهارات خود، لازمه خلق حماسه اقتصادی و سیاسی و بی‌اثر کردن تحریم‌ها را حرکت تک‌تک اعضای مردم در چارچوب اقتصاد مقاومتی می‌دانند. با توجه به این‌که مقام معظم رهبری امسال را سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی نام‌گذاری کرده‌اند، از دیدگاه جنابعالی برای خلق حماسه اقتصادی چه بسترها و الزاماتی نیاز است و جایگاه حاکمیت، نهاد سیاست‌گذار و مردم در خلق این حماسه چیست؟

اولاً به این نکته توجه کنیم که مقام معظم رهبری با نام‌گذاری برای یک سال، در حقیقت انشای مفهوم می‌کنند. مفهومی که در ارتباط با سایر مفاهیم دینی و اسلامی و هم چنین مفاهیمی که قبلاً مطرح کرده‌اند، نظامی را شکل می‌دهد که برای وضعیت فعلی کشور، با توجه به مقتضیات زمان و مکان و فضای داخلی و بین‌المللی، الزامات و اقتضانات خاصی را بیان می‌کند. این کار در حقیقت به نوعی تعیین خط مشی نظام برای مردم و سیاستگذاران است تا رویکرد خاصی را اتخاذ کنند. معمولاً بحث‌هایی که ایشان مطرح می‌کنند بحث‌های بلندمدت است. به این معنا که باید مفهومی شکل بگیرد و بعد در بطن جامعه و اذهان تک‌تک مردم و سیاستگذاران، نهادینه شود که این کار وظیفه‌ای را برای اقشار مختلف، اعم از دانشجویان، اهل قلم، سیاستگذاران در اجرا و مردم، که زمینه اصلی جامعه و موتور محرک نظام هستند، ایجاد می‌کند.

رهبر انقلاب امسال را هم سال حماسه اقتصادی نام‌گذاری کرده‌اند و با توجه به این‌که رهیافت اقتصادی ما اقتصاد مقاومتی است، حماسه اقتصادی را حرکت در مسیر اقتصاد مقاومتی تعبیر نموده‌اند. یعنی با توجه به معنای فارسی کلمه حماسه، که نوعی تلاش یا نتیجه مطلوب موفقیت است، در سال حماسه اقتصادی،

قرار است حرکت تک‌تک اجزای نظام، اعم از سیاستگذاران و مردم، به شکلی باشد که در مسیر و چارچوب رهیافت اقتصادمقاومتی حرکت کنند و نتیجه این حرکت چنین خواهد شد که تهدیدها و مشکلاتی که در مسیر بالندگی اقتصاد و پیشرفت کشور، خصوصاً در سال‌های اخیر به وجود آمده بود، برطرف شود و ما به اهداف خود نزدیک‌تر شویم.

تأکید ایشان در پیام نوروزی مبنی بر این‌که در سال حماسه اقتصادی باید با روحیه جهادی وارد عرصه شد، ناظر بر این است که هم رویکرد ما در مسیر اصلاح شود و هم با قدرت و توان بالا حرکت کنیم؛ زیرا مسیر پیشرفت طولانی است و ما مشکلات بسیاری داریم و برای رسیدن به آرمان‌های نهایی انقلاب اسلامی باید با توان بیشتری حرکت کنیم.

حال مسأله مهم این است که تکلیف تک‌تک اعضای نظام چیست و مثلاً مردم و سیاستگذاران باید چه کنند؟ این مفهوم را در ادبیات اقتصاد مقاومتی به صورت گسترده مطرح کردیم. در حوزه اقتصاد مقاومتی، رهیافت حاکمیت باید به سمت مقاوم‌سازی اقتصاد باشد. به این صورت که اهداف اقتصادی مدنظر نظام که از همان گفتمان اقتصادی انقلاب اسلامی حاصل شده و شامل خلق ارزش حداکثری و توزیع عادلانه‌ی درآمد و امکانات است، باید سرلوحه همه کارها قرار گیرد و مجلس، دولت و نهاد‌های دیگر باید فرایندهای اقتصاد را طوری تنظیم کنند که با وجود تمام دشواری‌ها و دشمنی‌هایی که در حال حاضر وجود دارد، این نتایج حاصل شود.

از طرفی دیگر، رهیافت عمل مردم هم به عنوان تولیدکننده و مصرف‌کننده باید مبتنی بر مقاوم‌سازی و تقویت اقتصاد ملی باشد که در نتیجه دشواری‌ها و دشمنی‌ها نتواند اقتصاد را از حرکت بالنده بازدارد و باعث کاهش سرعت آن شود. مثلاً مصرف‌کننده باید از اسراف جلوگیری و از خرید کالاهای خارجی صرف‌نظر کند یا تولیدکننده با وجود دشواری سعی کند که افزایش قیمت محصولات را به حداقل برساند تا اثرات تومی را برای تولیدکننده و مصرف‌کننده کمتر کند و به امید این‌که در ماه‌ها و سال‌های آینده اوضاع بهتر می‌شود، تولید را کاهش ندهد و خود را به ایفای نقش در چارچوب این الگو مؤظف بداند.

به هر حال، وقتی بحث مقاومت مطرح می‌شود، دشواری‌هایی نیز وجود دارد. دولت، مردم، مصرف‌کنندگان، تولیدکنندگان و همه اقشار باید بخشی از این دشواری را بپذیرند. الحمدالله اقتصاد ایران آن قدر گسترده و وسیع است که اگر هر کسی وظیفه‌ی خود را به درستی انجام دهد، مجموع فشارهایی که به افراد وارد می‌شود بسیار کم خواهد بود.

اگر در حال حاضر می‌بینیم عده‌ای بسیار سختی می‌کشند، به این دلیل است که عده دیگری وظایف خود را به درستی انجام نمی‌دهند و مثلاً در این شرایط سخت، مشغول احتکار و به دنبال سودهای چندبرابری هستند که این خودبه‌خود فشار بر دیگران را افزایش می‌دهد. ما می‌توانیم با حرکت شتابنده در این مسیر، این مشکلات را پشت سر بگذاریم. به قول رهبر معظم انقلاب، زمانی که به قله برسیم، تمام مشکلات و دشواری‌ها برطرف خواهد شد.

رهبر معظم انقلاب امسال هم بحث حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی را مطرح کردند که حماسه سیاسی بیشتر معطوف به انتخابات است، ولی بین این دو مقوله، یعنی بحث مشارکت مردمی در خلق حماسه سیاسی و بحث حماسه اقتصادی، می‌توان ارتباط مفهومی ایجاد کرد؛ یعنی این دو حماسه را جدا از هم ندانیم. آیا به لحاظ مفهومی، چنین امکانی وجود دارد؟

در حقیقت همین‌طور است. اقتصاد و سیاست با هم ارتباط دارند و حماسه اقتصادی مستقل از جریان سیاسی شکل نمی‌گیرد

و در این موضوع شکی وجود ندارد. به همین دلیل، بسیاری از دانشگاه‌ها در سراسر جهان رشته اقتصاد سیاسی را تأسیس می‌کنند که یک مبحث میان‌رشته‌ای است و به حوزه‌های اقتصاد و سیاست و تأثیر و تأثرات این دو بر یکدیگر می‌پردازد.

در یکی دو سال اخیر، این دو قالب به ظاهر مختلف بسیار به هم نزدیک شدند؛ به‌طوری که مسائل سیاسی بر سیاست‌های اقتصادی تأثیر می‌گذارند و اهداف اقتصادی به شدت جهت‌گیری‌ها و موضع‌گیری‌های سیاسی را در عرصه بین‌المللی تحت تأثیر قرار می‌دهند. در سال‌های اخیر، کشورهای غربی با وجود این‌که به لحاظ اقتصادی تحت فشار هستند، هم چنان سیاست‌های خصمانه اقتصادی را در مورد ایران اعمال می‌کنند که در واقع یکی از اثرات آن، عمیق‌تر شدن بحران اقتصادی آن‌ها است؛ یعنی برای آن‌ها مسأله سیاست و جنگ قدرت آن قدر اهمیت پیدا کرده است که حاضرند برای رسیدن به اهداف سیاسی مدنظر، سیاست‌های غلط اقتصادی را اتخاذ کنند.

با وجود این‌که می‌بینیم اقتصاد غرب هنوز درگیر دو بحران مالی مربوط به سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۱۰ است و اقتصاددانان غربی نیز افق نزدیک و روشنی را برای عبور از این بحران‌ها ترسیم نمی‌کنند، آن‌ها با این نوع اقدامات خصمانه علیه ایران، مشکلات و نرخ بیکاری خود را افزایش می‌دهند؛ شرکت‌ها و ساختمان‌های غربی برای تخریب نهایی تعطیل می‌شوند و خودروسازهایی که ایران از شرکای اصلی آن‌ها است، به دلیل تحریم ایران و کاهش فروش قطعات به ایران مجبورند کارگران خود را اخراج کنند. اتفاقاتی که در این زمینه می‌افتد به جهت این است که عالم سیاست و اقتصاد به شدت در هم تداخل دارند و در حوزه یکدیگر وارد شده‌اند.

البته این مسأله در سیاست داخلی ما هم نمود دارد. جریان‌های مختلف سیاسی بر اساس آن ارزیابی که از اقتصاد موجود دارند، جهت‌گیری‌های متفاوتی پیدا کرده‌اند. این جهت‌گیری متفاوت نه به دلیل تفاوت در واقعیت‌های اقتصادی، بلکه به خاطر تفاوت در گرایش‌های سیاسی کسانی است که تحلیل می‌کنند. به همین جهت، رهبر انقلاب امسال را سال حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی نامیدند که یک زمینه آن این است که ما امسال جنجال انتخابات را داریم و زمینه دیگری که ایشان نیز به این قضیه توجه دارند، این است که ما بدون رویکردهای سیاسی درست، چه در سیاست داخلی و چه در سیاست خارجی، امکان تحقق حماسه اقتصادی، یعنی حرکت در مسیر اقتصاد مقاومتی با هدف شکوفایی و بالندگی کشور را نخواهیم داشت.

در حقیقت یکی از پیام‌های هم‌زمانی حماسه سیاسی با حماسه اقتصادی، مشارکت جدی در انتخابات است، ولی یکی دیگر از پیام‌های آن این است که ضرورت دارد برای تحقق این حماسه اقتصادی، رویکردهای سیاسی متناسب و مفید اتخاذ شود. حال یکی از این موارد که تحولات سیاسی چگونه ممکن است بر اقتصاد اثرگذار باشد همین مسأله انتخابات است. وقتی تعداد کسانی که در یک رای‌گیری شرکت می‌کنند افزایش می‌یابند، خودبه‌خود دو اتفاق برای دولت منتخب می‌افتد؛ یکی این‌که مطالبات بیشتری از نظام وجود خواهد داشت و کسانی که رای داده‌اند درخواست‌هایی دارند که می‌خواهند اجابت شود. این مطالبات خدمت آن نظام سیاسی یا همان دولت را بیشتر خواهد کرد. از طرف دیگر، رئیس‌جمهور دولت منتخب به پشتوانه‌ی این مشارکت جدی، می‌تواند برنامه‌ریزی‌های قوی‌تری انجام دهد و روی کمک آحاد ملتی که در انتخابات شرکت کرده‌اند، حساب کند و این یعنی گام‌های بلندتر و قوی‌تر و امیدوارانه‌تر برای حل کردن مشکلات کوتاه‌مدت و اصلاح رهیافت‌های بلندمدت اقتصادی.

ادامه مصاحبه را در سایت برهان بخوانید.

اقتصادی

□

در حوزه اقتصاد مقاومتی، رهیافت حاکمیت باید به سمت مقاوم‌سازی اقتصاد باشد.

به این صورت که اهداف اقتصادی مدنظر نظام که از همان گفتمان اقتصادی انقلاب اسلامی حاصل شده و شامل خلق ارزش عادلانه‌ی درآمد و امکانات است، باید سرلوحه همه کارها قرار گیرد و مجلس، دولت و نهاد‌های دیگر باید فرایندهای اقتصاد را تنظیم کنند.

۲۵

۴ خرداد ۱۳۹۲ شماره ۱۰

خط

هفته‌نامه مجتمع رسانه‌ای اطلس

۲۴

۴ خرداد ۱۳۹۲ شماره ۱۰

خط

هفته‌نامه مجتمع رسانه‌ای اطلس

خبرهای پیامکی ...

تدوین مستند «نبرد خاموش»، تازه‌ترین اثر مرکز مستند سفیر به پایان رسید و به زودی رونمایی می‌شود؛ این اثر توسط مصطفی رضوانی کارگردانی شده که پیش از این «مهار نشده» را ساخته است؛ موضوع تحریم‌ها در این مستند بررسی شده و بازتاب شرایط اقتصادی ایران در دو سال اخیر است.

۱۷۰ نماینده مجلس در نامه‌ای از زحمات وزیر ارشاد در برگزاری «موفق و اثرگذار» بیست و ششمین نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران قدردانی کردند.

قبادی، مشاور معاونت فرهنگی وزارت ارشاد در گفت‌وگو با «نسیم»: از پنج کارخانه تولید کاغذ در کشور فقط دو کارخانه فعال هستند؛ دو برابر نیاز کارخانه‌ها مواد اولیه در کشور تولید می‌شود ولی به علت نگاه واردات محور از این ظرفیت استفاده نمی‌شود.

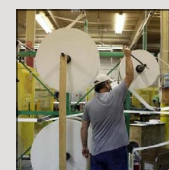
نشست خبری کنسرت حامد زمانی / ۲. حامد زمانی: برای اجرای قطعه «آخرین قدم» از ۱۰ جانباز دوران دفاع مقدس دعوت شده است؛ هیچ وقت کارسفراری نکرده و نخواهم کرد؛ آلبوم «حضرت ماه» تا دو ماه آینده منتشر می‌شود.

وزیر ارشاد در گفت‌وگو با «نسیم»: عمده مصرف کاغذ از طریق واردات تأمین می‌شود؛ کارخانه‌های داخلی کاغذ پاستوریزه مصرف نمی‌کنند؛ سرمایه‌گذاری در تولید کاغذ صرفه اقتصادی دارد؛ صندوق توسعه ملی اعلام آمادگی کرده تسهیلات لازم برای سرمایه‌گذاری در این حوزه را ارائه کند.

معاون عمره و عتبات سازمان حج و زیارت در گفت‌وگو با «نسیم»: تخفیف ۷۰ دلاری بلیت‌های حج تمتع از سوی هواپیمایی سعودی هنوز قطعی نشده است؛ به محض قطعی شدن به مردم اعلام می‌کنیم؛ ممکن است تخفیفات به سیاست ندارم.

قدردانی ۱۷۰ نماینده مجلس از وزیر ارشاد

ضرورت برنامه ریزی بلندمدت و نگاه استراتژیک در تولید کاغذ

صدور یک روزه شناسنامه برای انتخابات

تولید صنعتی بیواتانول از مواد سلولزی

اجتماعی:

معاون اسناد هویتی سازمان ثبت‌احوال در نشست خبری: امکان صدور یک روزه شناسنامه برای رای دادن در انتخابات ریاست جمهوری وجود دارد؛ هیچ فردی با داشتن شماره ملی نمی‌تواند در دو مکان و با داشتن دو شناسنامه رای دهد و یک کد ملی واحد، این امکان را از بین برده است.

معاون علمی و فناوری رئیس‌جمهور در نشست خبری: جشنواره دستاوردهای ستاد توسعه فناوری انرژی‌های نو، از فردا به مدت دو روز برگزار می‌شود؛ محققان کشور در راستای توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر، موفق به تولید نیمه‌صنعتی بیواتانول از مواد سلولزی شدند.

رئیس منتخب سازمان نظام پزشکی در گفت‌وگو با «نسیم»: سهم سلامت از تولید ناخالص داخلی، در دو سال گذشته از ۵/۴ درصد به حدود ۴ درصد کاهش یافته است؛ اختصاص پنج هزار میلیارد تومان به عنوان بودجه کمکی به نظام سلامت، این کاهش سهم را جبران می‌کند.

رئیس کانون عالی بازنشستگان و مستمری‌بگیران تأمین اجتماعی با انتقاد از پرداخت نشدن افزایش حقوق بازنشستگان، گفت: تاکنون چند تاریخ مختلف برای پرداخت افزایش حقوق بازنشستگان اعلام اما عملی نشده است؛ افزایش حقوق‌ها مطابق نرخ تورم نیست و به دیوان عدالت اداری شکایت می‌کنیم.

ورزشی:

تیم فوتبال استقلال ایران در دیدار برگشت خود برابر الشباب امارات از مرحله یک هشتم نهایی مسابقات لیگ قهرمانان آسیا به تساوی بدون گل رسید و با توجه به برد ۴ بر ۲ در دور رفت، راهی دور یک چهارم نهایی این رقابت‌ها شد.

بابک زنجانی، مالک باشگاه راه‌آهن در گفت‌وگو با محمد رویانیان به‌طور رسمی با درخواست باشگاه پرسپولیس برای جذب علی دایی موافقت کرد؛ به این ترتیب علی دایی به‌طور قطع هدایت پرسپولیس را در سیزدهمین دوره رقابت‌های لیگ برتر بر عهده خواهد داشت.

تبیین بیانات رهبر انقلاب در گفت‌وگو با خانم دکتر «فاطمه آلیا»:

راهبردی نو برای رفع مشکلات زنان

اقدامات زیادی در راستای رفع مشکلات زنان و خانواده صورت گرفته است، اما برای تحقق آن طبق فرمایشات رهبری، باید یک مرکز عالی در ساختار نظام داشته باشیم که با عوض شدن دولت‌ها عوض نشود و بتواند به‌صورت مداوم خط سیر تکاملی را درباره جایگاه و مسائل مربوط به زنان دنبال کند. سازمانی که تحت عنوان سازمان زنان باشد.

آن چه در پی می‌آید حاصل گفت‌وگویی ما با این نماینده مجلس نهم است.

● به نظر شما، مهم‌ترین مشکلات و خلأهای قانونی موجود در حوزه زنان چیست و در این دوره از مجلس چه اقداماتی برای رفع آن صورت گرفته یا در دست اقدام است؟

حقوق باید با اخلاق آمیخته شود و ما نباید حل همه مسائل را از حقوق انتظار داشته باشیم، برخی از امور از دست حقوق خارج است، باید به عنوان آخرین حربه از آن استفاده کرد. بنابراین پاره‌ای از مشکلاتی که در حوزه زنان وجود دارد به مسائل فرهنگی، اخلاقی و دینی مربوط می‌شود.

وقتی می‌گویید «زنان»، از مجموعه و قشری صحبت می‌کنید که در چند حوزه از فرهنگ ما تأثیرگذار هستند. ممکن است مشکلات زنان در عرصه‌های مختلف حقوقی، رفتارهای اجتماعی، رفتارهای خانوادگی یا اشتغال باشد. اما اگر بخواهم به صورت کلی درباره این مشکلات صحبت کنم، باید به ریشه مشکل اشاره کنم.

بخشی از این مشکلات به نگاه‌های فرهنگی برمی‌گردد که ناشی از بی‌اطلاعی از احکام اسلام در مورد زنان است؛ احکام حقوقی و احکام خانوادگی اسلام که در واقع شاخصی است که خانم‌ها

برهان؛ در سال‌های اخیر کشور ما شاهد رشد و گسترش مباحث زنان و توجه بیشتر جامعه به مسائل و مشکلات آن‌ها بوده است. در این سال‌ها اقدامات فراوانی نیز در هدف احقاق حقوق زنان و حل مسائل و مشکلات آنان صورت گرفته است که تأسیس نهادها، مراکز و دستگاه‌های مختلف دولتی، نظیر شورای فرهنگی و اجتماعی زنان، دفتر امور مشارکت زنان ریاست جمهوری، دفتر غیردولتی زنان، تدوین ده‌ها لایحه و طرح مصوب و غیرمصوب در زمینه مسائل و مشکلات زنان و... از آن جمله است. اما در این میان همواره این پرسش مطرح بوده که این اقدامات تا چه حد با واقعیت‌های موجود در جامعه ما هماهنگ بوده و تا چه میزان توانسته است از بار مسائل و مشکلات زنان بکاهد؟ و چرا علی‌رغم تلاش‌های صورت‌گرفته، برخی از مشکلات هم‌چنان باقی است؟ فاطمه آلیا، عضو فراکسیون زنان مجلس شورای اسلامی، یکی از فعالان حوزه زنان است که با حضور در مجلس شورای اسلامی و تسلط به قوانین، می‌تواند پاسخگوی سؤالات ما در رابطه با تأکید مقام معظم رهبری بر رفع مشکلات موجود در حوزه زنان و خانواده و نقش حاکمیت و قانونگذار در فراهم کردن بستری مهم باشد.

متأسفانه در جامعه ما، به دلیل ناآگاهی و ناآشنایی، از تبیین احکام مترقی اسلام برای زنان غفلت شده است که این باعث می‌شود آنان راه حل مشکل خود را در جای دیگری جست‌وجو کنند و وقتی به دنبال راه حل می‌روند، به راه‌کارهایی جذب می‌شوند که فرهنگ و تمدن غرب داده است که همان فاصله گرفتن از احکام مترقی اسلام است.

بتوانند همواره خود را با آن تطبیق دهند و پیشرفت کنند. بخش دیگری از این مشکلات به رسوم فرهنگ طاغوتی برمی‌گردد که تا اندازه‌ای هنوز اثر خود را دارد. بخش دیگری هم برمی‌گردد به همجه فرهنگ غربی. هم چنین بخشی از مشکلات زنان به حوزه قانون برمی‌گردد. ما در بعضی موارد خلأ قانونی داریم یا در برخی موارد دیگر، قوانین گذشته هنوز حاکم است که باید آن را بازنگری و به‌روز کنیم.

اما ایراد و اشکال فرهنگی هم وجود دارد. گاهی با عدم مطالبه زنان مواجه می‌شویم؛ یعنی عدم وقوف و اشراف واقعی به حقوق خود. در برخی مواقع مسأله‌ای که قانون در مورد آن حکم می‌دهد اجرا نمی‌شود که به دلیل نگرش ناصحیح بخشی از آحاد جامعه است که در واقع برادران، همسران و پدران همین خانم‌ها هستند. اما متأسفانه به این مسائل توجهی نمی‌کنند. می‌توانم در این مورد یک مثال بزنم. شاید حدود سال ۶۴ بود که بنده، هم شاغل بودم، هم خانه‌دار، هم بچه‌دار و در عین حال می‌خواستم فعالیت‌های اجتماعی هم داشته باشم. آن موقع دولت آقای هاشمی بود و ساختار امور اداری و استخدامی داشتیم. در همان زمان، پیشنهادی دادم که زنان شاغل می‌توانند بخشی از کارهای خود را در خانه انجام دهند. مثل آن چه ما بعداً در قانون به عنوان دورکاری یا ساعت کاری شناور تصویب کردیم. همان موقع عده‌ای از آقایان مخالفت کردند.

بخش دیگری از مشکلات ما به حوزه اجتماعی بازمی‌گردد که آن هم مرتبط با دلایل ارتباط فرهنگی است. متأسفانه در جامعه ما، به دلیل ناآگاهی و ناآشنایی، از تبیین احکام مترقی اسلام برای زنان غفلت شده است که این باعث می‌شود آنان راه حل مشکل خود را در جای دیگری جست‌وجو کنند و وقتی به دنبال راه حل می‌روند، به راه‌کارهایی جذب می‌شوند که فرهنگ و تمدن غرب داده است که همان فاصله گرفتن از احکام مترقی اسلام است. مشکل اصلی این است که زنان واقعاً به حقوق و جایگاه اسلامی خود واقف نیستند، زیرا اگر واقف بودند حقوق خود را مطالبه می‌کردند.

● رهبر معظم انقلاب بارها بر ضرورت حفظ و تقویت نهاد خانواده تأکید کرده‌اند. در تصویب قوانین چه اندازه خانواده لحاظ شده است؟

البته در سال‌های اخیر، تلاش‌های فرهنگی صورت‌گرفته باعث شد که تا حدودی نگاه‌ها عوض شود؛ یعنی بحث توجه به خانواده در اولویت قرار گرفت. ما می‌گوییم این موضوع جزو اولویت‌ها است، ولی به آن اولویت نمی‌دهیم. مثلاً ساختارهای اجتماعی که فقط برای زنان فعالیت می‌کردند، به سازمان‌های زنان و خانواده تبدیل شدند. وقتی رئیس‌جمهور نهم انتخاب شد، به پیشنهاد ما، مرکز امور مشارکت زنان به مرکز امور زنان و خانواده تبدیل شد و به نظر من، ارتقا پیدا کرد. ما نمی‌توانیم گل را از گلستان جدا ببینیم، یعنی زن را از کانون خانواده جدا بدانیم. بالاخره زن با یک تعریفی به خانواده وصل است. حال یا دختر خانواده است یا خواهر، همسر، مادر. اعضای خانواده نسبت به هم تکالیف متقابل دارند.

بعد از آن زمان، تا حدودی هم قوانین تحت تأثیر قرار گرفت. الان در این دو سه دوره‌ای که ما در مجلس هستیم، بحث خانواده بسیار مهم شده است. بودجه‌هایی به این کار تخصیص داده می‌شود یا وقتی بودجه را تخصیص می‌دهیم، ذکر می‌شود که این بودجه باید در بحث نظارت در تحکیم بنیان خانواده به کار رود. مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری و سایر ساختارها تلاش کردند آموزش‌ها را گسترش دهند که باعث می‌شود در واقع این‌گونه گردهمایی‌ها و مناظره‌ها و سخنرانی‌ها جهت پیدا کند. مثلاً در تقویم ملی ما، روز ۲۵ ذیحجه، روز نزول سوره هل‌اتی، به عنوان روز خانواده نام

گرفته است، زیرا در این سوره درباره خانواده و الگوی اسلامی بحث می‌شود. اگر روز ۲۵ ذیحجه را روز خانواده و روز اول ذیحجه را روز ازدواج می‌نامیم، برای این است که سخنران‌ها، تریبون‌های جمعه، مساجد، دانشگاه‌ها و حوزه‌های فرهنگ و رسانه به مسائل مربوط به همه اعضای خانواده بپردازند.

یعنی اگر فضای خانواده اسلامی است، حقوق و تکالیف کودک، همسر، زوجه و زوج چیست؟ نمی‌شود که طبق فرهنگ غلط گذشته، همه مطالبات را از یک عضو خانواده داشته باشیم. اگر به تبع، جو حاکم بگوییم مردسالاری، حقوق زن، اگر بگوییم زن‌سالاری، حقوق مرد و اگر بگوییم کودک‌سالاری، حقوق والدین ضایع می‌شود.

نام‌گذاری‌های روز زن، روز خانواده یا روز ازدواج به گردهمایی‌ها، نشست‌ها، سمینارها، حتی تدوین کتب شکل و عنوان می‌دهد. وقتی فضای غالب ارزش‌گذاری باشد، حتی کسانی که دنبال منافع مادی هستند، سعی می‌کنند در مواردی قلم بزنند که تقاضا وجود دارد. سخن مقام معظم رهبری درباره زنان الگو، وقتی که می‌فرمایند ما افتخار می‌کنیم که امروز زنان فرهیخته و دانشمند ما از متدینین هستند، جهت حرکت ما را مشخص می‌کند. اما هنوز کار داریم تا جامعه‌ای که قبل‌ها مردسالار بوده است به قوانین مترقی اسلام توجه کند.

ما در مجلس هفتم چند قانون در این جهت تصویب کردیم که برای ما در اولویت قرار داشت؛ تسریع ازدواج جوان‌ها، حقوق و مسئولیت‌های زنان در عرصه داخلی و بین‌الملل، افزایش مرخصی شیردهی، اشتغال و ارث زنان از آن جمله هستند. اسلام می‌خواهد توجه زنان به احکام مترقی اسلام جلب شود.

در مجلس هشتم هم قوانین متعددی داشتیم که لیست تدوین شده آن وجود دارد. هم چنین در مجلس نهم هم ما در راستای فرمایشات مقام معظم رهبری بحث طرح سیاست‌های جمعیتی را داشتیم که در آن به سبک زندگی اسلامی، اشتغال زنان، فرزندآوری و تأکید تغذیه فرزند از شیر مادر توجه شده است و در واقع جامعه را به سمت سبک زندگی اسلامی سوق می‌دهد.

البته این روزها هم که ما مشغول بررسی بودجه هستیم، در این موارد پیشنهادهای خوبی داشتیم. چون اعتقاد ما این است که حوزه‌های علمیه باید مبانی فکری را مطرح و دولت‌مردان و مسئولین آن را اجرا کنند و ترویج دهند.

به بحث تقویت حوزه‌های علمیه در این سه دوره که ما در مجلس بوده‌ایم، توجه شده است که بودجه آن‌ها رضایت‌بخش باشد. در بحث توسعه فرهنگ قرآنی و بخش زنان و خانواده و جوانان نیز بودجه‌های خوبی در نظر گرفته شده است تا یک سری آموزش‌ها را حتی در نقاط دوردست کشور هم ببرند، مثل آموزش‌های مربوط به حقوق زنان، حتی در مجموعه‌هایی که آقایان کار می‌کنند. چون دیدگاه اسلام این است که هر فرد به حقوق فرد متقابل خود واقف باشد که مکلف شود آن حقوق را رعایت کند.

بعضی از فعالیت‌ها در دوره اصلاحات در راستای فرهنگ غربی بود، مثل جنبش‌های حمایت از زنان به سبک غربی که ما به آن نقد داشتیم، زیرا حقوق زنان را تنها به خود زنان می‌گفتند که در واقع نارضاتی‌هایی هم به وجود می‌آورد؛ زیرا زنان حقوق خود را می‌شناختند، اما آن کسانی که باید رعایت می‌کردند، آن حقوق را نمی‌شناختند. در حال حاضر رویکرد این است که حقوق زنان به مجموعه‌های آقایان آموزش داده شود که مکلف باشند، حقوق را هم بشناسند، رعایت کنند و متقابلاً حقوق اعضای خانواده آموزش داده شود که همه متوجه باشند نسبت به یکدیگر، هم حق دارند و هم مسئولیت.

ادامه مصاحبه را در سایت برهان بخوانید.

از «دختران فیروزه‌ای» تا کارناوال‌های انتخاباتی؛

برجسته‌سازی نقش «زنان» در جنبش‌های نوین اجتماعی

● طرح‌ریزی پروژه قتل «ندا آقاسلطان» و پررنگ‌سازی آن توسط رسانه‌های سبز، برگ دیگری از دفتر این ماجرا است. این موضوع تا بدان‌جا پیش رفت که «بیره توحیدی»، از اعضای وابسته به جنبش فمینیسم ایران، در مصاحبه با خبرگزاری دوپچه‌وله آلمان، چنین گفت: «ما باید گفتمان زنان را هر روز تقویت کنیم و آن را با گفتمان دموکراسی‌خواهی پیوند بدهیم.»

برهان؛ عصر حاضر را عصر مدرنیته نامیده‌اند؛ عصری که الزامات و قواعد خاص خود را دارد. اگرچه می‌توان رگه‌هایی از افول دنیای مدرنیته را مورد مذاقه قرار داد، اما هنوز چنین اتفاقی نیفتاده است. «مدرنیته» تنها یک فرایند صنعتی و تکنولوژیک است که عده‌ای تنها به وجوه فنی و تکنیکی آن نظاره کرده‌اند و غافل از سایر ابعاد آن شده‌اند. «مدرنیسم» در وهله اول یک نوع «اپیستمولوژی» یا بهتر بگوییم «جهان‌بینی» است که برای همه حوزه‌های حیات اجتماعی انسان، طرح و برنامه‌های خاص خود را دارد. بی‌تردید کشورهایی که در دام اپیستمولوژی مدرنیسم افتاده‌اند، بدون آن‌که خود بدانند، مجبور به پذیرش قواعد آن در همه حوزه‌ها، اعم از اقتصاد، سیاست، فرهنگ و غیره هستند. یکی از خصوصیات دنیای مدرنیسم، برجسته‌سازی و پررنگ کردن نقش و چهره «زن» در عرصه سیاسی است. اجتماعی است. در دهه‌های اخیر، زنان نقش مهمی را در ابعاد سیاسی و اجتماعی ایفا کرده‌اند؛ موضوعی که تا پیش از این، سابقه نداشت. با رجوع به تاریخ تصور تمدن غرب، مشاهده خواهیم کرد که اساساً زنان جایگاهی در اجتماع نداشتند. در غرب، «زن» همواره به عنوان «جنس دوم» تلقی می‌شد که تنها کارکردش محدود به برطرف کردن نیازهای جنسی و فیزیکی مردان بود. در طول تاریخ تمدن غرب، زنان همواره تحقیر می‌شدند. به همین علت، اگر تاریخ سیاسی اجتماعی غرب را ورق بزنیم، می‌بینیم که جز چند زن (مانند ژاندارک یا مادر ترزا) که توانستند اندک کارکردی در حوزه اجتماعی داشته باشند، ردپای دیگری از زنان نیست. در واکنش به تحقیر جنس زن بود که در دهه‌های اخیر،

نقش زنان در ابعاد اجتماعی اگرچه به نحو کاریکاتوری پررنگ‌تر شده است، اما از این موضوع نمی‌توان غافل شد که یکی از تأثیرگذارترین نیروها در جنبش‌های اجتماعی نوین، همین زنان هستند. بنابراین در کنار عناوین فوق‌الذکر، امروزه می‌توان شاهد استفاده مقطعی از زنان، حتی در مسائل سیاسی و انتخاباتی بود.

جنبش های فمینیستی در غرب شکل گرفت. در «فلسفه سیاسی» می‌گویند «اندیشه» ها در پاسخ به «بحران» ها شکل می‌گیرند. از این منظر، پیدایش اندیشه «فمینیسم» پاسخی بود به بحران جنس دوم دانستن زنان در طول تاریخ تمدن غرب. برعکس تمدن غرب، به دلیل آن‌که چنین نگاهی به زن در «آموزه های دینی و اسلامی» وجود نداشت، هیچ‌گاه جنبش ها و اندیشه های «زن‌محورانه» در جهان اسلام، با اقبال زنان همراه نشد. در تمدن اسلامی، آن قدر زنان برجسته، مهم و تأثیرگذار وجود دارند که حتی می‌توان گفت بدون حضور برخی از آنان، تاریخ و تمدن اسلامی ممکن بود مسیری دیگر را طی می‌کرد. حضرت خدیجه (سلام‌الله‌علیها)، حضرت فاطمه (سلام‌الله‌علیها)، حضرت زینب (سلام‌الله‌علیها)، حضرت ام‌البینین، جناب سمیه، جناب سکینه، جناب رباب، ام سلمه، فضا و بسیاری دیگر از زنان صدر اسلام کسانی بودند که به نوبه خود سهم زیادی در تاریخ اسلام ایفا کرده‌اند. حتی رجوع به تاریخ سی ساله انقلاب اسلامی نیز مؤید کارکردهای بی‌بدیل اجتماعی، سیاسی زنان است که نقش‌های مهمی در تظاهرات علیه رژیم پهلوی و پیروزی انقلاب اسلامی، در دوران دفاع مقدس و یا حتی در خلق حماسه‌هایی چون ۹ دی ۱۳۸۸ داشته‌اند. دقیقاً به همین علت است که جنبش های فمینیستی در کشوری چون ایران، محکوم به شکست است.

اما روی دیگر اقبال و توجه غرب به «زن» به دلیل بهره‌برداری های صنعتی و سوءاستفاده‌های مالی از او بود. تفکر سرمایه‌سالارانه غرب در دوران جدید به خوبی می‌دانست که برای سود بیشتر و فروش کالاهای خود نیازمند «تبلیغات» عمومی وسیع است. تبلیغات کالا چیزی نیست جز بیدار کردن «قوای غریزی» انسان‌ها. تبلیغات باید «غریزه» را بر «عقل» چیره کند تا انسان جدید، برای خرید کالا، بدون تعقل و حتی بدون نیاز داشتن، به سمت آن گرایش پیدا کند. پس چه بهتر که بیدار کردن قوه غریزه انسان به وسیله «جاذبیت‌های زنانه» انجام شود. از سویی دیگر، با رشد و فراگیری بیشتر «رسانه» ها و به خصوص سینما و تلویزیون، زنان به عنوان پای ثابت «صنعت رسانه» نیز محسوب شدند. استفاده و تأکید دائمی بر جاذبه‌های جنسی و فیزیکی زن در تمامی آثار تصویری، رسانه‌ای تولیدات غربی وجود دارد و این‌ها همه موجب شده است تا جایگاه اجتماعی زنان به صورت نامیمون و نامبارکی، تنها به کارکردهای سودآوری و سوءاستفاده‌های مالی، تغییر یابد.

نقش زنان در ابعاد اجتماعی اگرچه به نحو کاریکاتوری پررنگ‌تر شده است، اما از این موضوع نمی‌توان غافل شد که یکی از تأثیرگذارترین نیروها در جنبش های اجتماعی نوین، همین زنان هستند. بنابراین در کنار عناوین فوق‌الذکر، امروزه می‌توان شاهد استفاده مقطعی از زنان، حتی در مسائل سیاسی و انتخاباتی بود. برای مثال، می‌توان به نقش زنان در «انقلاب های مخملی» اشاره کرد. انقلاب مخملی (velvet revolution)، انقلاب رنگی (Color revolution)، انقلاب گلی (Flower revolutions) و براندازی نرم (soft subversion) واژه‌هایی جدید در ادبیات سیاسی هستند که منظور از آن‌ها انجام اقداماتی در چارچوب قانون، بدون خشونت، با دخالت بیگانگان جهت دگرگونی نظام سیاسی حاکم یا نخبگان اجرایی در یک کشور است.

در انقلاب های کلاسیک، ساختار سیاسی و حاکمان به طور کامل تغییر می‌کنند، قدرت با ابزارهای نظامی و خشونت‌آمیز مانند ترور، بمب‌گذاری، تخریب و... از یک گروه به گروه دیگر منتقل می‌شود و نهادهای جدید سیاسی، اقتصادی و اجتماعی پدید می‌آیند. در این فرایند اعمال خشونت، هزینه‌های تغییر را بالا می‌برد و

باعث ایجاد هرج و مرج در جامعه، حتی به طور موقت می‌گردد؛ اما در انقلاب های مخملی یا براندازی نرم، خشونت وجود ندارد یا کمتر به کار گرفته می‌شود و بیشتر روی حرکت های مسالمت‌آمیز، مدیریت رسانه‌ای و متغیرهای اجتماعی همانند آموزش، ایجاد شناخت و آگاهی نسبت به مسائل مختلف و بسیج افکار عمومی برای تغییرات سیاسی تکیه می‌شود.

بازیگران اصلی چنین انقلاب‌هایی عبارتند از:

۱. اقوام و اقلیت های قومی و مذهبی
۲. رسانه‌ها و مطبوعات (به خصوص رسانه های سایبری)
۳. نخبگان سیاسی. فرهنگی منتقد
۴. زنان
۵. اپوزیسیون خارج از حاکمیت
۶. NGO ها و سازمان های غیردولتی
۷. جنبش های دانشجویی و صنفی

چنان‌که پیدا است، یکی از بازیگران دائمی انقلاب های رنگی «زنان» هستند. با دقت در تاریخ انقلاب های رنگی در کشورهایی چون چکسلواکی (۱۹۸۹)، صربستان (دو مرحله ۱۹۹۷ و ۲۰۰۰)، گرجستان (۲۰۰۳)، اوکراین (۲۰۰۴) و قرقیزستان (۲۰۰۵) به صحت این موضوع دست خواهیم یافت. حتی در برخی از این کشورها، زنان نقش رهبری انقلاب‌ها را نیز ایفا کرده‌اند. چنان‌که رهبری انقلاب نارنجی در اوکراین در کنار «ویکتور یوشچنکو»، بر عهده «یولیا تیموشنکو» نهاده شده بود.

بر همین اساس، با رجوع به تحولات سیاسی، اجتماعی سال های اخیر ایران، می‌توان فهمید که استفاده ابزاری از زنان توسط گروه‌ها و جریان های سیاسی، فرهنگی داخلی و خارجی با اهداف خاص افزایش یافته است. شاید اولین سابقه چنین موضوعی در چند سال اخیر را بتوان در وقایع سال ۱۳۸۴ مورد نظر قرار داد. ۲۲ خرداد سال ۱۳۸۴، یعنی درست در اوج انتخابات ریاست جمهوری نهم و تنها سه روز مانده به روز رای‌گیری، اولین تجمع فعالان حقوق زنان با گرایش های فمینیستی در ایران کلید خورد. بعد از آن، روز ۲۲ خرداد از سوی این تجمع‌کنندگان به نام «روز همبستگی زنان» نامیده شد. تجمعی که اگرچه به صورت مسالمت‌آمیز برگزار شد، اما خود تبدیل به یک موج تبلیغی علیه جمهوری اسلامی شد. یک سال بعد و در همان روز ۲۲ خرداد، در «میدان هفت تیر»، تهران، بار دیگر تعدادی از فعالان فمینیستی حقوق زنان، تجمعی را راه انداخته‌اند و خواستار وضع قوانینی برای منع تعدد زوجات، برابری حقوق زنان و مردان در مواردی مانند حق طلاق، حق شهادت، حق قضاوت، حق حضانت و سرپرستی فرزندان شدند. از دل همین اتفاق، کمپینی راه‌اندازی شد که بعدها به نام «کمپین یک میلیون امضا» مشهور شد.

هدف طراحان اصلی این کمپین جمع‌آوری یک میلیون امضا از مردم داخل و خارج ایران برای اثبات ادعاهای خویش بود؛ موضوعی که البته هیچ‌گاه اتفاق نیفتاد. در بین طراحان اصلی این کمپین، نام زنانی چون شیرین عبادی، سیمین بهبهانی، شهلا لاهیجی، شهلا اعزازی، نرگس محمدی، منیرو روانی پور، مهرانگیز کار، تهمنه میلانی، رخشان بنی‌اعتماد، فریده غیرت، شهلا شرکت، فرزانه طاهری، معصومه حیات غیبی، بنفشه حجازی، مائده طهماسبی، مهوش شیخ‌الاسلامی، خدیجه مقدم، فاطمه راکعی، فریبا داوودی مهاجر و فخرالسادات محتشمی پور به چشم می‌خورد.

ادامه مطلب را در سایت برهان بخوانید.

■ محمد پورغلامی
عضو تحریریه برهان

ذرفهنگ آرا

موسسه فرهنگی مطبوعاتی فرهنگ آرا

تلفن: ۵۵۴۳۱۱۷۵

پیامک: ۳۰۰۰۱۵۲۷

Farhangara.ir

سرخا

روزنامه خبری تحلیلی مجتمع رسانه ای اطلس

پیامک: ۳۰۰۰۱۵۱۵۹ Sarkhatdaily.ir